

LAIŠKAS IŠ VAKARŲ - BILJETAS I SIBIRĄ

Tuos, kurių šeimos narių yra Vakaruose, jei tik tat sužino, tuoj trenkia į Sibirą. Einant dirbti paprastai reikia užpildyti tam tikrą anketą, kurioje yra įrašytas ir toks klausimas: ar turi giminių Vakaruose? Jei saikai: nėra, o tau parašo iš ten laiška ir sužino, kad buvo ne taip — Sibiras. Paprastai dirbantieji turi atsakyti į dvi anketas: viena eina į sov. saugumą, o kita pasilieka įstaigoje. Kai iš to darbo pasitrauki ir pereiči į kitą, ten ta pati procedūra kartojama iš naujo, bet taip pat abi anketos sulyginamos viena su kita, kad būtų aišku, ką pirmą kartą rašei, ar kartais kur "nesuklydai". Gi jei tuo tarpu nieko blogo nemanydamas koks paties pažįstamas ar giminė atsiunčia tau iš užsienio, ypač iš JAV, laiška, tuoj taip ir čiumpa, kad esi šnipas, melagis, išdavikas, partizanų ryšininkas etc. — ir beregiant "sutvarko". Gali kartais ir nieko nesakyti — paprastai tokiais atvejais laukia, kol prasidės vežimai. Ir tik tada paaiški laišku gavėjams visa tokio laukimo paslaptis: jis taip pat pasiunčiamas su transportu į Rytus. Todėl visi iš užsienio į Lietuvą laišku rašytojai turi gerai įsidėmėti: iš čia laišku giminėms ir negiminėms rašymas į Lietuvą yra drauge ir bilieto jiems į Sibirą išrašymas.

Seniau taip griežtai nebuvo, bet nuo 1950 metų laišku iš Amerikos sumažėjo, o jų tikrinimas padidėjo. Dabar kiekvienas tik ir dreba, kad negautų laiško iš ten, nes įtempimas yra itin didelis. O sov. saugumui svarbiausia tik rasti priekabą — jie ir iš musės padarys dramblį. Tereikia menkiausio plepterėjimo — ir žmogus žūva. Jei kas siunčia į užsienį laiška, tu užrašyti kam, kur, bet paties laiško neleidžiama užklijuoti. Tokiu nepatogu būdu eiti centrinių paštą (vyriausias yra apskritis), kur jį peržiūri cenzūra, sumoki 3 rublius, bet pašto ženklą ne pats užklijuoji, bet jie, ir tai ne prie paties akių, ir išduoda pakvitavimą, įregistruoja vardą, pavardę, adresą etc. Jei kas sovietinių tikrintojų manumui prirašyta nereikalingai, toks aiškas į užsienį neišleidžiamas.

Kitiems gal neaišku, ar gali paprastą praeivį sulaikyti šiaip sau pakelį. Ne tik gali, bet ne kartą ir pasitaiko, jog po tokių sulaikymų ilgai nepalaidžia. Buvo atsitikimų, kad sulaikė žmogų, važiuojantį į apskritį, ir išlaikė net pusantros metų. Nors kitiems tokiu atveju bylos ir nesudaro, bet kol išsiaiškinsi, praeis nemaža laiko. O jei betardomas kartais ką nors ne taip, kaip reikia, pasakys, gali ir visai blogai atsitikti. Ypač pikti ir šiuo atžvilgiu labai priekabinę visokie tikrintojai rusai. Gal todėl žmonės jų taip ir nemėgsta, taip pat ir jų kalbos.

— Gen de Gaulle, griežtai kritikuoja Prancūzijos vyriausybę už nesugebėjimą užtikrinti Prancūzijai užtenkamai svarbią vietą Vakarų koalicijoje ir sako, kad tik jam paėmus valdžią Europos Federacija bus rimtai kuriama.

— Sėkmingi atominių ginklų bandymai Nevados valstijoje tęsiasi. Šį pirmadienį išleistas patvarkymas, kad lėktuvai vengtų Las Vegas srities.

— Pasaulinė taika yra pavojui, kol anglai nepasitrauks iš Suez kanalo, pareiškė Egipto užsienio reikalų ministeris, atvykęs į Jungtinių Tautų konferenciją Paryžiuje.



Nr. 45-tas

WORCESTER, MASS. LAPKRIČIO (NOV.) 10, 1951

Telefonas Dien 5-1094

Vol. XXXX

RUSIJA ATMETĖ SUVIENYŲ VALSTIJŲ GINKLŲ PLANĄ

PARYŽIUS. — Sov. Valstijos išteikė savo ginklų suskaičymo planą Jungt. Tautoms. Sov. Valstijų valstybės sekretorius Dean Acheson formaliskai pasiūlė vakarinių jėgų planą sykiu su patarimu Rusijai darbuotis nuoširdžiai įvykdyti taiką Korėjoje ir rodyti savo gerą valią.

Šis planas, kurį prezidentas Trumanas išdėstė trečiadienio vakare, per radio ir televiziją, reikalauja žingsnis po žingsnio nusiginklavimo ir suskaičymo ir aprubežiavimo atominių ir kitų ginklų, po griežto Jungtinių Tautų kontroliavimo.

Po Achesono kalbos, šioje Jungtinių Tautų asamblėjos šeštoji sesijoje, Sovietų Užsienio Ministeris Andrei Višinski išjuokė tą planą ir pasiūlė šitokią iš sovietų pu-

sės, kurių svarbiausi punktai tokie: Užbaigti kariavimą Korėjoje bėgy 10 dienų ir karinius atitraukti iki prie 38-tos paralelės; visų svetimšalių karėivių atšaukimas iš Korėjos bėgy 30 dienų; pasirašyti penkių didelių jėgų taikos pakta, reiškia priimti komunistišką Kiniją ir sušaukt nusiginklavimo konferenciją ateinančią vasarą.

Nėra jokios galimybės, kad vakarai nėsvarstytų tokį planą. Jau per daug mėnesių sovietų propaganda kalė apie "taikos pakta". Acheson kaltino rusus už sunkią apsiginklavimo našta gulinčią ant pasaulio pečių ir pakartojė prezidento Trumano prižadą, kad laisvas pasaulis su visomis jėgomis panaikins tą našta.

PREZIDENTAS TRUMAN SIULĖ REMTI EISENHOWER 1952 M. NOMINACIJAI

WASHINGTONE. — Laisvais Taft-Hartley aktui ir kitomis programomis, kurias rėmė prezidentas Truman.

Generolas Eisenhower ant radienį prieš išskridimą prie savo Europos militariškų pareigų reportariams pareiškė, kad jisai nebus priešingas savo ištikimiausių draugų pastangom, palikdamas atdaras duris būti nuominuotas į prezidentus. Jisai pareiškė viltį, kad nereiks jam būti per ilgai Europoje ir tuoj sugrįž į Sov. Valstijas.

Generolas Eisenhower nepriėmė naują pasiūlymą, kurs liečia vien tik tai demokratišką nominaciją. Jisai vienok visiškai neatmetė, tik tai pareiškė savo nesitikimą su dabartinės administracijos darbo politiką, pasiūlytais amendmen-

Vedybų Skaiciai

WASHINGTON, D. C. — National Office of Vital Statistics paduoda tokius skaičius iš šeimos — vedybinių gyvenimo Amerikoje:

— Iš keturių susituokiančių porų viena išsiskiria.

— 1940 m. susituokė 1,595,879 žmonės; išsiskyrė 264,000. 1940 m. susituokė 1,693,257; išsiskyrė 385,000.

— 1950 m. Amerikoje buvo 46.4 milijonai moterų tarp 18 ir 64 metų. Iš jų; 33.5 mil. buvo ištekėjusios, 6.5 mil. našlės ir išsiskyrusios ir 6.3 mil. netekėjusios.

— Iš keturių ištekėjusių trys dirba už namų sienų. Bendros pajamos šeimai nuo \$189 1940 m. padidėjo 145% — iki \$465 porai 1950 mt.

— 1951 m. vedę Chicagoje 48.3 nuošimčiai rado butą 30.1% gyvena pas gimes, 21.6% neturi kur gyventi.

Griežtai Baus Narkotikų Pirklius

Prezidentas Trumanas pasirašė kongreso priimtą griežtą įstatymą prieš narkotikų šmugelninkus. Įstatymas numato griežtas bausmes už opiumo, heroino, morfino, kokaino ir kitų nuodų pardavinėjimą. Už pirmą kartą bausmės numatytos nuo 2 iki 5 metų už antrą kartą — nuo 5 iki 10 metų, už trečią kartą — nuo 10 iki 20 metų kalėjimo.

Kartu prezidentas įsakė sudaryti komisiją, kuri derins įvairių valdžios įstaigų kovą prieš narkotikų platinėjimą ir ieškos būdų gydyti narkotikų aukas, įpratusias į nuodų vartojimą.

Slapti Batalijonai Egipte

CAIRO, Egiptas. — Egipto vidaus ministeris Fouad Serai El Din Pasha pranešė, kad slapti egiptiečių išlaisvinimo batalijonai organizuojasi iš prieštasties britų - egiptiečių krizio. Ministeris užsigynė, kad egiptiečių armija pristato ginklus slaptai organizacijai. Egipto vyriausybės laikraštis prieš kelias dienas sakė, kad išlaisvinimo batalijonai organizuojasi ir lavinimi gen. Aziz El Misri, Egipto Armijos vyriausio karo komandieriaus kurs buvo sumintas britų laike Antrojo Pasaulinio karo, apkaltintas už planavimą jungtis prie ašies.



J. T. vėliava Paryžiuje, kur Keturi Dideli Tariai Del Taikos

KAS DAROSI UŽ GELEŽINĖS UZDANGOS?

"Pravda" paskelbė atgailojantį laiška žinomo ukrainiečių poeto Volod. Sosiūros, kuris prašėsi atleidžiamas už "buržuazines nacionalistines klaidas" savo poemą "Mylimoji Ukraina". Panašų atgailojantį laiška už operą "Bochdanas Chmielnickis" "Pravdai" taip pat parašė stalininis laureatas, buv. Ukrainos bols. mokslų akademijos vicepirmininkas ir užsienio reik. min. A. Korneičiukas, taip pat jo žmona garsioji V. Vasilevska. Revoliucijos pradžioje marš. Suvorovo paminklai buvo visur nugriauti, bet dabar juos vėl atstato, nes per 2 pas. karą Stalinas šį žymų rusų nukariautoją paskelbė vienu iš "tėvynės didvyrių". Kaip praneša PIA N, 36-51, pasiklausiai Peipinge buvo sušaudyti už įtarimą, kad esą "išdavikai", 300 kinų. Tačiau vieną dieną Peipingo taut. un-te nusivylę kom. režimu studentai, kurie se "demokratija", iškėlė plakata, skelbiantį, kad "išdavikai žudo išdavikus". Tačiau kaltininkai nebuvo surasti. Po egzekucijos giminėms, leidžiama sušaudytųjų kūnus pasiimti, jei jie sumoka "egzekucijos išlaidas", t.y. už kulkas ir benzina kuriuo sušaudomieji atvežami į egzekucijos vietą. Bet dažniausiai ir patys giminės bijo sušaudytuosius atsiimti, kad ir jų pačių jau vien dėl to neištiktų panašus likimas.

LE radijas skelbia, kad Budapešte gaminamos amerikietiško tipo Camel ir Chesterfield cigaretės, kurios paskum per Prahą ir ir Leipcigą stengiamasi kontrabandos būdu įgabenti į Vak. Vokietiją, kad už jas būtų galima gauti taip Rytams reikalingos vakarinės valiutos. Lenkijoje Maskvos patikėtinis min. Rapackis per tam tikslui sudarytą spec. įstaigą stengiasi "išvalyti nuo priešiško demento" universitetus, mokyklas, spaudą ir visą viešąją bei kultūrinį gyvenimą. Senoji Lenkų Mokslų Akade-

— Amerika sutinka suskaičiuoti savo atomines bombas ir visus kitus ginklus ir pateikti J. Tautoms, jeigu tą patį padarys Sovietų Sąjunga ir sutiks su tarptautine kontrole bei nusiginklavimu, sakoma pranešime iš Paryžiaus.

NEW YORK, N. Y. — New Yorko miestas išrinko Rudolph Halley, liberalų - bepartyvių partijos kandidatą 163,492 didžiama balsų. New Yorkas rodydama nepasitikėjimą demokratų administracijai, pastatė naujus žmones į vyriausybę, labai mažai kandidatų per-rinke.

mija likviduota, taip pat Varšuvos Mokslinė Sąjunga. Prie Lenkijoje "išvalomų" žmonių, be Gomulkos ir Spychalskio, PIA priskiria dar ir Bermaną, kurio nesimatė per didįjį parada Varšuvoje šalia Molotovo ir Žukovo. Galimas dalykas, kad jis bus taip pat patrauktas į teismą drauge su Gomulka. Kai jis norėjo gauti vizą į Izraelį, visa buvo lenkų atsakyta. Kaip skelbia P.I.A., į Vakarus pagausėjo pabėgėlių iš Rytų. Tą savo žygį jie aiškina tuo, jog Rytuose esama įsitikinimo, kad veikiai kils su Sovietais karas, todėl jie, nenorėdami kovoti prieš vakariečius, ir bėga. Pasiklausiai su traukiniu prasi-mušę į Vokietiją čekų geležinkelininkai jau išemigravo į Kanadą. Pagal slaptą "Darbo įsakymą" Vengrijoje deportuojamų skaičius turi pasiekti apie 600.000, nes tiek vengrų įtrauktą į nuodposins sąrašą. P.I.A. N. išdavė Sovietų organams ingrą Juno Niukaneną, kuris karo metu tarnavo savanoriu suomių armijoje, ir vieną rusą, kuris prie metus laiko buvo pabėgęs į Suomiją. Ukrainos ž.ū. ministerija nusiskundžia, kad pietinėse srityse buvo derliaus suimta tik 40%, o Kamenec Podolsko — vos 24%. Albanų ūkininkai rodo vis didesnę pasipriešinimą komunistams. Kalėjimais prigrusti vad. "buožių". Kalinių ir kacetininkų skaičius siekia apie 10.000. Bet esančios dienos suskaičytos ir koriko Hodžos: jį pakeis dar Maskvai ištikimesni. Slovakijoje suimtas paskutinis graikų katalikų kunigas. Rumunijoje kovoti su partizanais Maskva suorganizavo antrą sovietų slaptą policiją priklausančią ne rumunų vidaus reikalų ministerijai, bet tiesiai kominformo skyriui. Jos šefu paskirtas gen. Christasnescu, Rumunijoje niekam iš rumunų nežinomas.

Alena Devenienė Kandidatuos į SLA Iždo-glob.

Teko iš rimtų šaltinių patirti, kad Alena Devenienė ir šiais rinkimais sutiko kandidatuoti į SLA Iždo Globėjus. Praeituose rinkimuose jai truko vos poros šimtų balsų ir todėl manoma, kad šiais rinkimais ji akraai laimės, jei balsai ir vėl nebus visur po truputį išskaidomi. Todėl girdėti, kad Conn. SLA veikėjai tik ją vieną kaip iš savo apskr. išstato ir tikisi, kad jį kandidatė bus paremta, o jie parems kitų kandidatus. Ji savo veikloje rimtai pasirodo ir tikimasi, kad visi nežūrint srovų skirtumo rems.

J. T.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN ROCHESTER, N. Y.

TMD Narių Arbatėlė, Klubiečių Bankietas, Legionierių Posėdis Ir Kitos Žinios.

Vietos lietuvių gyvenime pasireiškė pagyvėjimas rudens sezono proga, rengiamos įvairios pramogos. Pereitą sekmadienį, 4 d. lapkr. buvo ateitininkų grupelės surengtas vakaras, įspūdiškai neblogai. Liet. Legionierių vadų suvažiavimas įvyko klube, tarpe legionierių dalyvavo kariai iš New Yorko, New Britaino, Hartfordo ir kitų miestų, tarpe jų ir P. Jurgėla ir Pulk. Šireika. Po posėdžio kariai buvo priimti ir vaišinami pas p.p. Strazdus, namuose.

TMD narių rengiama arbatėlė 17 d. lapkr. bus labai įdomi, jauki ir linksma, tai bus pirmas mūsų kultūrininkų susikaupimo pobūvis. Greta užkandžių bus nugarinami, meninė programa ir šokiai bei pasilinksminimai narių su svečiais klube, taipgi, pasikalbėjimas kultūrinės veiklos reikalais. Arbatėlės rengimo komisiją sudaro trys ponios: Agnes Stankevičienė, Sophie Johnson ir Jadvyga Gražulienė.

Klubiečių bankietas pagerbimui klubo nario p. Šeigaus pakelto į miesto policijos kapitolio laipsnį buvo sekmingas, svečių buvo virš 300; meninę programą išpildė operos artistė p. Griškaitė neseniai grįžusi iš užsienio, jai pianu palydėjo prof. Marijošius. Abu artistai paliko malonų įspūdį svečiams, ypatingai, amerikiečiai miesto ir valstijos pareigūnai labai susižavėjo šio bankieto įspūdiškais.

Į New Yorką žada išvykti nemaža delegacija su p. W. M. Chase vadovaujama, kuri darys suvažiavimą kur bus nepaprasta šventė — susivažiavimas lietuvių Statler Hotelyje ir paskelbimas deklaracijos ALBnės bei priėmimas statuto. Taipgi, dalyvaus spaudos atstovai, visuomenės veikėjai, VLIKo ir ALTo atstovai. Hartfordo lietuviai kartu su LOK nariu p. W. M. Chase žada dalyvauti šiame suvažiavi-

Sekmadienį, lapkričio 4-tą, 5-tą valandą vakare, parapijos svetainėje Hudson Ave., buvo surengtas programėlis. Vakarely dalyvavo Stasys Pilka, A. Kaributas, ir dainininkės p. Sabaliauskienė. Programas susidėjo iš lošimėlio, dainų ir eilių. Lošime p. Pilka girtu bajoro rolėje nudavė gerai. Kaributas lošė irgi gerai. Ypatingą įdomumą p. Pilka sukėlė klausytojuose tai eilių sakyme. Daug kam prisidėjo apsišaroti. Jisai deklaravo Maironio, Brazdžionio ir kitų eiles. Kaip ir visada, ponis Sabaliauskienė kelis sykius dainavo. Jos malonus balso skambesys netik širdį paglostė, bet ir nuramino po griaudžių eilių. Koncertas pasisekė visais atžvilgiais. Pabaigoj dak. Lelys pasakė užbaigimo kalbą giliai įvertindamas p. Pilkos eilivime sukeltus klausytojuose tėvynės Lietuvos meilės jausmus. Tik gaila, kad programos skelbėjas p. K.K. iškėlė vietinio biznierių pirklybos reikalą. Kaikuri lietuviai yra per daug susidraugavę su komunistų buvusiaisiais uoliais remėjais. Yra ir lietuvių, kurie perka Rusijos valstybinius paskolos bonus. Dauguma senųjų ir jaunųjų lietuvių sako, jei nekuri išvietintieji taip glaudžiai bendradarbiaus su komunistų buvusiaisiais uoliais remėjais, mes neįeisim į jų rengiamas pramogas. Tai nekuri veikėjai apsigalvokite su kuriais ar komunistų šalininkais ar lietuviais visą amžį Lietuvos sargyboje stovėjusiais jums parankiau dėtis, nes jau laikas apsispręsti.

Kokios Pas Mus Naujienos
Paskutiniu laiku, pas mus vyksta daug naujienų. Pirmiausia, klubiečių bankietas pagerbimui klubo nario p. Šeigaus pakelto į miesto policijos kapitolio laipsnį buvo sekmingas, svečių buvo virš 300; meninę programą išpildė operos artistė p. Griškaitė neseniai grįžusi iš užsienio, jai pianu palydėjo prof. Marijošius. Abu artistai paliko malonų įspūdį svečiams, ypatingai, amerikiečiai miesto ir valstijos pareigūnai labai susižavėjo šio bankieto įspūdiškais. Į New Yorką žada išvykti nemaža delegacija su p. W. M. Chase vadovaujama, kuri darys suvažiavimą kur bus nepaprasta šventė — susivažiavimas lietuvių Statler Hotelyje ir paskelbimas deklaracijos ALBnės bei priėmimas statuto. Taipgi, dalyvaus spaudos atstovai, visuomenės veikėjai, VLIKo ir ALTo atstovai. Hartfordo lietuviai kartu su LOK nariu p. W. M. Chase žada dalyvauti šiame suvažiavi-

MYLIMAS MANO KRYŽELIS

Mažytis, malonus mano rožančiaus kryželis,
Nors savo išvaizda jis yra begalo kuklus,
Bet vienas tik Dievas gerasis težino,
Kiek jis mano širdžiai meilus ir brangus!
Visuomet turiu aš jį prie savęs, nuolatai,
Kiekviename gyvenimo kelionės žingsnyje:
Ar vakarui atėjus, einant saldžiam poilsiui,
Ar rytą anksti, kuomet aš atbundu linksmai.
Jis yra mano gyvenime draugas geriausias:
Saulutei šviečiant meliai, ar siaučiant audros,
Laimėj, nelaimėj, džiaugsme, giliame liūdesyje,
Linksmybėse, ar kūno, bei sielos skausmuose.
Jis gelbsti mano gyvenime sunkioje kovoje,
Jis yra didi pagalba skęstant nedorybių klane,
Jis nutildo visas mano audras dvasios srytyje,
Ir jo niekas negali užvaduoti sutvėrimų tarpe.
Valandose skausmų sunkių ir didžiųjų silvartų
Saldžiausią paguodą jame aš tikrai surandu —
Su viltimi spaudžiu tą mylimą kryželį prie savo širdies,
Kol vėl atgaunuramy bė ir sieloj pajuntu stiprybės.
Vos tik pažvelgus į tą meilės pilną Figūrą,
Kuri begalo kantriai vis kaba be rugonės tēnai,
Matau vėl tą didžią kančią, šiurpulingą,
Kurį dėl meilės žmonijos iškentėjo Jisai.
Jo dieviškos rankos vnyimis skaudžiai pervertos,
Ir brangios kojos kryžmais yra perkaltos,
O švenčiausis kraujas vis laša žemyn pamažu
Iš Jo žaidų visų ir galvos vainikuotos erškėčių vainiku.
Ir kaipgi aš šiandien dar drystu murmėti,
Ar skūstis karčiai savo skaudžiu likimu,
Kuomet Jis visą tai iš meilės dėl manęs
Turėjo taip kantriai iškęsti ir nukentėti?!
Taigi, kuomet išmuš toji paskutinė valanda,
Kurioje aš turėsiu iš šio pasaulio atsiskirti,
O, Dieve mano brangus! aš noriu ir karštai trokštu,
Kad šis malonus kryželis prie mano krūtinės būtų.
Ir dar . . . kad du brangių vardu — Jėzus ir Marija
Mano lūpų paskutinis judėsys būtų,
O bučiuojant saldžiai šį savo malonų kryželį
Mano siela prie Jojo į dangų nuskrystų.
Jei netiki šioms mano žodžiams, sese-brolau,
Asmeniai pats įsitikink . . . įsigyk sau tokį kryželį,
Tapk kasdieniu jojo draugu ir pajusi greitu laiku,
Kad jis yra tavo gyvenime tikru palaimos šaltiniu!!! —
PADANGES ARAS.

Lapkr. — Nov. 3 d., 1951 m.

SLA Viršininkų Nominacijos

J. GINKUS — Kandidatas į SLA Iždininkus

Brooklyn, N. Y. — Lapkričio 1 d. prasideda SLA Pild. Tarybos nominacijos SLA veikėjų grupė Brooklyn šiuo reikalu turėjo specialų susirinkimą, kur buvo svarstoma, kokie kandidatai turėtų būti rekomenduojami į būsimuosius tos organizacijos viršininkus. Nutarta nominuoti tuos pačius asmenis, kurie sudaro dabartinę SLA Pild. Tarybą, išskyrus iždininko vietą. Šiai vietai nutarta nominuoti plačiai Amerikos lietuvių visuomenėje žinomą veikėją, SLA 38 kuopos narį Juozą Ginkų.

Nominuojamas SLA iždininko vietai Juozas Ginkus yra daugiau, kaip 40 metų šios organizacijos narys. Jis yra ALT, BALF, New Yorko Lietuvių Tarybos ir kitų organizacijų direktorius, buvęs ALTS iždininkas, buvęs ilgametis Vienybės leidėjų korporacijos prezidentas ir daugelio kitų draugijų, klubų bei komitetų pirmininkas. Jis yra lietuviško radijo pionierius, nes daugiau kaip 20 metų vadovauja savo radijo programai.

Atvykęs jaunas į šią šalį, Juozas Ginkus anksti pra-

dėjo savarankiai tvarkyti savo biznį — pirmiausia fotostudiją, vėliau saldainių krautuvę, kurią ji ir dabar turi. Juozas Ginkus yra savo biznyje net nuo 1913 m. Bet, būdamas biznyje, Juozas Ginkus visada buvo aktingas ir visuomeniniuose darbuose. Nebuvo tokio visuomeninio bei tautinio veiksmo, kuriame Juozas Ginkus nebūtų dalyvavęs. Tiek Lietuvos, tiek Amerikos atžvilgiu, jis visada buvo ir yra šimtprocentinis patriotas. Pavyzdžiui, antrojo pasaulinio karo metu. J. Ginkus savo apylinkėje yra pardavęs daugiausia karo bonų, ir už tai jis buvo apdovanotas aukščiausiu garbės ženklu — Mėlynosios Brigados Generolo laipsniu. O ką bekalbėti apie Lietuvą, kurios reikalais jis visą gyvenimą rūpinosi ir dabar tebesirūpina.

Kadangi Juozas Ginkus gyvena Brooklyne, kur čia pat ir SLA centras, todėl lėšų taupumo atžvilgiu, jis bus ideališkas iždininkas. Būdamas sąžiningas veikėjas Juozas Ginkus giliai nusi-mano apie biznio bei finansų reikalus, ir tai daro kompetišką eiti SLA iždininko pareigas. Todėl visi SLA nariai kviečiami nominuoti Juozą Ginkų savo organizacijos iždininko vietai. Žodžiu, SLA Pild. Tarybą siūloma nominuoti tokiam sastatė:

- W.F. Laukaitis, prez.
- P. Dargis, vice-prez.
- M. J. Vinikas, sekr.
- J. Ginkus, Iždin.
- E. Mikūziūtė, Iždo glob.
- J. Maceina, Iždo glob.
- Dr. S. Biežis, Dak. kvot.
- SLA Veikėjų Grupė

ITALIJOJE spalio 4 - 7 d.d. Domus Pacis būste įvyko tarptautinis kat. jaunimo vyrų kongresas. Dalyvavo 22 tautos. Lietuvos kat. jaunimo Ateities organizacijai atstovavo J. Žadeikis ir kun. dr. V. Kazlauskas. Kongresui pirmininkavo Italijos kat. jaunimo pirmininkas Carrette, kuris ypač šiltai pasveikino jaunimą už "geležinės sienos". Sveikinimo telegrama pasiūsta šv. Tėvui. Pirmininku išrinktas šveicaras Senn, sekretorium — italas Braun. Visi atstovai taip pat susipažino su italų kat. jaunimo centro veikimu.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVIŲ"

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

AUSTRALIJOJ visur gražiai paminėta tautos šventė. Į Adelaidę buvo ta proga atvykęs iš Melburno prof. Raulinaitis, kuris skaitė paskaitą. Programą atliko solistė A. Gučiuvienė, pianistė E. Martikienė, smuik. Fledžinskas, obojistas Lenigas, V. Šimkaus vadovaujamas chor. J. Zdanavičiaus vadovaujamas mišrių balsų dvigubas kvartetas, B. Bakšinsko vadovaujama taut. šokių grupė. Klaustytojų susirinko apie 600. Ta proga buvo renkamos aukos Tautos Fondui. Mišias Adelaidės katedroje rugsėjo 9 d. atlaikė pats Adelaidės vyskupas, kuris pasakė lietuviams labai palankų pamokslą. Vakare net 2 Adelaidės radijo stotys transliavo lietuviškos muzikos ir dainų programas, kurios dalis buvo minėjimo metu įrašytos į magnetofoną. Organizuojamas Pas. L. Stud. S-gos Australijos skyrius. ALB kr. valdybos pirmininko rūpesčiu sudaryta laik. organizacinė valdyba iš stud. teis. J. Žukausko, stud. med. Mikniaus, hum. Danielos. Registruojami visi Australijoje studijuojant lietuviai. Sidnėjū taut. šokių grupė, gerai reprezentavusi lietuvius tarp australų, vadovauta p. Kislytės, vėliau, jei pasitraukus, išgyveno krizę, bet dabar vėl atkuto, nes turi gerus vadovus: meno dalies — P. Pilką, šokių — Batūrą, muzikos ir dainų — A. Pluką, administratorius — Ilčiukas. Per tautos šventę pastatė Pilkalnio "pabaigtuves". Šiais metais lietuviai Sidnėjoj suskato veikti, pagyvėjo LK Fondo skyrius ir dažniau ruošia paskaitas. Įstaigta "šviesos" sambūris, LAS, sporto klubas "Kovas" gyveniai veikia skautai. ALB. tarybos suvažiavimas įvyks gruodžio 29-30 d.d. Melburne. Naujųjų australų kilnojamoji paroda tebevyksta. Ji lanko visų valst. sostines. Tasmaniją aplankus, paroda bus uždaryta. Lietuvių skyrius, kruopščiai tvarkomas dail. Bistricko, turi pasisekimo.

BELGIJOS lietuvių daug išemigravo į Kanadą. Ten pasuko nemaža ir Anglijos lietuvių, bet kai kurie iš jų norėtų vėl grįžti atgal. Per Krikšč. Sindikatų federaciją norintieji iš Belgijos raginami vykti į Angliją, kur jiems būtų surasta darbo. Nors ir sumažėjus lietuvių skaičiui, betgi lietuvių organizuota veikla Belgijoje nepakriko. Jie ir toliau veikia, kiek sąlygos leidžia.

BRAZILIJOJ rūpinamasi, kad lietuvių radijo pusvalandis aptarnautų ne tik lietuvius bet taip pat brazilus ir kitus svetimtaučius. Sao Paulo Lietuvių Menininkų Klubu iniciatyva ruošiamas tapybos ir lietuvių tautodailės paroda. S. Paulo vietos

organizacijų iniciatyva norima suruošti genocido paroda, prie kurios paprašyti prisidėti ir lietuviai. Ji aplankytų visus didesnius Brazilijos centrus. Ekspонатų surinkimu rūpinasi kons. A. Polissaitis.

D.BRITANIJOS, nors ir sumažėjus lietuvių skaičiui, organizacinį gyvenimą rūpinamasi ateity dar daugiau pagyvinti. "Brit. Lietuvių", iš kurio po poros metų darbo pasitraukė senasis redaktorius K. Obolėnas, norima padaryti tikrą Britanijos lietuvių organu, kuriame atsispindėtų visas D. BLS veikimas ir tenykštis lietuvių gyvenimas. Nors laikraštis beturi vos apie 1.500 skaitytojų ir apie 500 svarų deficitą, o po reformos dar suplonėjo, tačiau tuos trūkumus tikimasi išlyginti. Dabar jis spausdinamas jau lietuvių "Nidos" spaustuvė, kurią įsigijo Liet. Namų Akc. B-vė Ateity tikimasi spaustuvę dar praplėsti. Laikini laikraščiai vadovauja C. valdybos paskirta 3 žmonių redakcija su pirm. M. Bajorinu priešaky. Priėmus tiesinės pabėgėlių padėties konvenciją, dabar visa eilė juridinių klausimų seniau sprestų pagal gimtojo krašto (o tuo pačiu ir Lietuvos) įstatymus, dabar bus sprendžiami pagal britų teis-

pvz. tėvų teises, pabėgėlybė, globa, įvaikinimas, moterystė, palikimas etc. Pabėgėliai galės kreiptis į britų teismus ir iš jų nebus reikalaujama užstato. Darbo, būto, socialinės globos ir visa eilė kitų atvejų jie sulyginti su britų piliečiais. Bradfordo apyg. valdyba pastatė "Aušros sūnus", o skyriaus valdybą — 4 v. dramą "Valkata". Abu numatoma pastatyti ir kitur. Rašyt. F. Neveravičius, dirbęs batų fabrike ir spaustuvė, jau persikėlė į Londoną, kur gavo rusų kalbos mokytojo vietą. Senas lietuvių veikėjas P. Bulaitis, išauginęs net 11 vaikų, per "BL" pareiškė mintį, kad reiktų daugiau rūpintis Lietuvos atstatymu. Taip pat siūlo steigti bendrą visiems Britanijos lietuviams taupymo kasą. Toji mintis būtų svarstyti ir kt. kraštų lietuviams. Tiek jo, tiek kitų senųjų emigrantų nuomone apie naujuosius gera. Pulk. Jakutis Londone atnaujino visą eilę senų pažinčių su anglų ir kt. karininkais. DBLS veikėjai J. Matulionis su šeima išvyko į Kanadą, o J. Dėdinas į JAV.

Užsieniečių stojimą kariuomenėn prie JAV armijos pasiūmė tvarkyti JAV Krašto Apsaugos Ministerija. Tuo reikalu glaudžiai bendrabarbiaujama su Rytų Europos pabėgėlių kariuomenės ir politiniais veikėjais. Iš Europoje stojančių ir užsieniečių branduolį JAV kariuomenės sastate jau nereikalaujama būtinai mokėti anglų k. Taip pat numatoma, prireikus kiek padidinti ir civ. darbo kuopų skaičių bei dydį. Galimas dalykas, kad dalis jų bus išsiųsta prie darbų į Prancūziją ir net Ispaniją.

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home — easy and simple.



SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY DEPT. No. 979 DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S. \$8.00 in Foreign Countries \$9.00
Two Years Subscription \$15.00 Two Years Subscription \$16.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvių savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidžia
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. — \$8.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$9.00
Dviem Metam \$15.00 Dviem Metam \$16.00
Pusel Metų \$2.00 Pusel Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Musų Dienų Ivykiai

Vėl Bus Trijų Didžiųjų Derybos; Ar Vėl Nusileisime Stalinui Ir Churchillui?

KAI viduržemio jūros kraštuose, Azijoje ir Afrikoje jaučiamas vakarų pasauliui politinis pavojus, kai Korėjos karas nedavė Stalino pastumdėliams laimėjimų, kai visos vasaros ir rudens diplomatiniai demaršai baigėsi, oficialūs ir neoficialūs pasitarimai buvo atlikti, taigi, vakarų demokratijos nepriešo jokie "modus vivendi" su vokiečių vadais, dabar rengiamasi dar kartą tartis — derėtis nors laikinai patikrinimu taikos. Tuo tikslu mūsų Prez. Trumanas rengiasi pasakyti kalbą užsieninė politikos klausimais. Ką jis pasakys, dabar, rašančios šiuos žodžius, neįmanoma įspėti kokios bus mūsų Prezidento užsieninių politikos gairės, ar audeklinės, ar medinės ar žalvario? Bet yra viltis, kad dar kartą trys didieji rengiasi susivažiuoti ir derėtis patikrinimui "taikos" ir "tvarkos, išsprendimui esamus ginčus.

Tatai susidomėjimas šioje pusėje Atlanto ir anoje pusėje labai didelis. Žmonės vėl kalba ir klausia vieni kitų: "Gal mūsų Prezidentas Trumanas dar kartą pianu skambins Stalinui ir Churchillui?" Ir rimtų ir humoristinių išvadų pasidaro žmonės išvakarėse trijų didžiųjų pasirengimui deryboms. Kur bus jų pasitarimas laikomas, šios paslapties nei mes, amerikiečiai, nei europiečiai nežinome. Spėju, kad bus Europoje, kuriame nors vokiškam kaimelyje arti Potsdamo, kur bus pypkės, cigaro ir piano garsenybės saugojami okupacinės kariuomenės.

Iš vokiečių didžiojo nerymo galime suprasti, kad busimoji konferencija Stalino, Churchillio ir Trumano žada naują požiūrį Vokietijai. Vokiečių spauda, nors cenzuruojama, visgi parodė tokią opinią vakarų valdovų. Vokiečiai jaučia baimę, kad jų kaina bus siekiama "taikos" ir "tvarkos" Eurazijos žemyne. Kremliaus valdovai padarys nuolaidas, sutiks ištraukti rusų kariuomenę iš Vokietijos po to kai bus prieita susitarimo rusų valdovų su britais, amerikiečiais ir prancūzais. Žinoma, rusai sutiks daryti tokią nuolaidą — ištraukti savo kariuomenę iš Vokietijos, tik tada, kai vakarai sutiks pripažinti Lenkijos vakarinę sieną. Tokios žinios mus pasiekė iš Vokietijos.

Galimas dalykas, kad anglo-amerikonai ir prancūzai, šiame momente sąlygų verčiami, priims Kremliaus valdovų pasiūlymus baigti šaltąjį karą Vokietijoje ir parašyti Vokietijai taikos sutartį, tuomet rusų valdomoji Lenkija gaus pripažinimą jai vakarinės sienos, rusams paliks dalis rytprūsijos su Karaliaučiu ir Baltijos kraštais. Tokia politinė sąvoka turi prancūzai ir britai. Jie versta verčia amerikiečius priimti šias sąlygas, nes prancūzams ir britams šiame momente reikalinga taika, nes jų kolonijose griuva jų imperializmo tvirtovės. Britanijos padėtis artimuose rytuose nepavydėtina, ypač Irane ir Egipte, o prancūzų valdymas Afrikoje tarsi prinokus slyvą, kuri gali nukristi nuo prancūziškos imperijos medžio šakos. Indo-Kinijoje prancūzų padėtis nepavydėtina, tatai britai ir prancūzai, žodžiu, visi NATO kraštais siekia "modus vivendi" su Rusija Vokietijos kaina.

Rusijai reikalingas mažiausia dešimtmetis pasirengimui karo žygiams užkariauti visą Eurazijos žemyną. Tatai rusai karo šiame momente nenori. Kremliaus valdovų samprotavimu, likvidavus šaltąjį karą, parašius Vokietijai taikos sutartį (žinoma, laikiną — aut.), Vokietija neris vakaruose savo gamybai rinkų. Tiktaimainu galės prekyba vesti su vakarų kraštais. Tokia prekyba nebus naudinga, pelninga vokiečiams, Vokietija, pagal Kremliaus samprotavimą, taikos sulaukusi turės glaustis prie Kremliaus imperijos, joje rasti duonos kąsnį, rinkas savo gamybai. Tatai Vokietija ekonominiams ir politiniams išrokavimais taps Kremliaus satelitas — sąjungininkė ateityje. Kremliaus valdovai mato pliusą savo politikai susitarime su vakarais parašymu Vokietijai taikos sutarties. Kai to bus pasiekta, Vokietija bus savistovi, okupacijos nebus, britai, prancūzai ir amerikiečiai pasitrauks iš Vokietijos. Tuomet komunizmas įsigalės Vokietijoje, arba, nacizmas, vokiškas demokratizmas gaus galą. O Kremliaus valdovai galės susitarti su naciais, kai praityje susitarė. Kremliaus valdovai esą tikri, kad jie gavę Vokietiją į savo pusę, jos gamybą ir politinį bendradarbiavimą bus sotus ir įtakingi, padarys komunizmą visame Eurazijos žemyne galinga! O vakarų demokratijos savo politinių tvirtovių visvien nesustiprins Viduržemio jūros kraštuose ir Afrikoje, Rusijos ir komunizmo įtaka, tų kraštų nacionalizmas sutaps su rusiško komunizmo politinės anarchijos vykdimu. Maskolai plaks kailį anglosaksams ir prancūzams Jungt. Tautų posėdžiuose už jų imperializmą tuose kraštuose.

Štai kame glūdi baimė vakarų pasaulio žmonėse. Jie mato, kad naujos derybos pasiekimui "taikos" ir "tvarkos" Europoje nežada taikos ir jokios tvarkos, kad vakarų demokratijų minkštagalviai gali dar kartą būti aukomis Kremliaus agresingos ir lanksios politikos. Labiausia nerimsta vokiečiai, nes jie mato, kad jie bus nublokšti į rusų glėbį, kad jų rytų siena nebus atstatyta, priešingai, paliks pagal Jaltoje nutarimą ir Potsdamo užtvirtinimą. Reino kraštas su jo gamtos turtais jau, galima sakyti, užrašytas į "morgėčius" skolą britams, prancūzams ir amerikionams. Mūsų nuomonė, jei Churchill išpildys savo pažadus proga britų rinkimuose duotus, aišku, jis duos naujus Kremliaus valdovams "Appeasementus" Vokietijos kaina. Laikiniai jis išvengs karo, bet ne ant visados. Jis vargiai galės likviduoti britų krizę artimųjų rytų kraštuose, ypač Irane ir Egipte. Štai kame glūdi vakarų "minkštagalvių" dabarties naujos politikos gairės, kurias paskelbs visam pasauliui mūsų Prezidentas Trumanas p. Churchillio įkalbėtas. Tatai laukdami naujų derybų laukiame naujų politinių problemų ir vakarams didžiųjų nelaimių ateityje.

IR RUSAI DALYVAUS ATEINANČIŲ METŲ OLIMPIADOJE

Tik 78 Milios Nuo Sovietų Sienos Vietovėje Artėja Visų Laikų Didžiausias Sporto Pasirodymas, 1952 m. Olimpiada. Narsūs Suomiai Tikisi 100.000 Svečių. — Ir Stalinas Siųs Savo Raumenų Vyra su Įsakymu Laimėti —Arba... (Iš S. E. Post, 51)

(COLLIE SMALL)

Vertė JON. BAŠ

Žymią problemą sudaro tešiamos infliacijos, kas ir būna sunkumu, kontroliuojant reparacijų išmokamas Rusijai reparacijas bei sunkina išlaidas perkeltiant 400.000 išvietintų korelianečių. Per keletą metų net ir dabar suomiai nepasitenkinę svarsto trylikos nudisčių klausimą, kurios mažonės prašymu išreikalavo 1000 markių ir prašo kito: "Kada jūs manote valdžia turės pakankamai pinigų, nupirkti drabužių šioms vargšiams mergaitėms?"

Neparseniausiai sumažintas fondas privertė sustabdyti darbus prie naujo aerodromo rengimo Sentulio, dvylika milijų nuo Helsinkio. Reikalas svarbus, nes dideli keturmtoriai lėktuvai, kurie numatomi atgabens didesnius kiekius keliautojų oro keliu į Helsinkį, negali nusileisti ant dabartinio pašto markutės dydžio aerodromo Malmi. Ši dilema dabar išspręsta: visi asmens, sulaikyti girtam stovy šoferiaujant yra aprūpinami su reikalingais įrankiais ir pasiūnčiami į Sentulą darbas.

Viskas apsvarstyta; turbūt ne vienas Olimpios didmiesčio niekada nesutiko tiek pasitaikančių kliūčių ir spragų kaip Helsinkis, kuris deda visas išgales, kad tik būtų puiki šeimininku.

1949 m. psichologai ir Pramonės priežiūros Institutas pradėjo duoti pamokas viešbučių savininkams ir restoranų laikytojams "kaip pavartoti suomių intelektualines galias, priimant užsienio svečius." Vienas iš Užsienio Reikalų Ministerijos patiekia dažnus pamokymus, k.t. "Prie stalo apsiėjimas, manieros, ir jo tikras paruošimas." Etnografijos profesorius iš Helsinkio pirmininkauja "kursams" — Suomių tautiniai valgiai ir gėralai.

Jau kuris laikas dabar pagal išgautas išvykimo lengvatas suomių viešbučių ir restoranų Sąjungos, suomių padavėjai ir šefai keliauja į

patyrimo, kaip Forma Soiro, Sąjungos pirmininkas išsitarė, "gauti didžiausio puikumo". Jų darbas užsieny, kuris trunka visus metus, yra nustatomas Tarptautinio Viešbučio Sąjungos ir čia yra kilnių žmonių pasižadėjimas, po vienu metu grįžti į savo nuolatinės vietas. Iki šiol nuo 1500 iki 2000 suomių restoranų tarnautojų buvo išvykę į tokius kraštus k.t. Anglija, Švedija, Šveicarija, Prancūzija ir Danija.

Kasdien piliečiai mieliai stoja savanoriais Olimpios pareigoms koks skaičius tik pareikalajamas. Anglų k. kalbanti moteris, dantis, pavyzdžiui, prisistatė Komitetui, jog ji sutinkanti nutraukti savo praktiką laike žaidimų ir būti vadove užsienio reporteriams.

Kiekvienas Helsinkio namas numatytas nudažyti prieš Olimpiados atidarymą. Be to laikraščiai vedamaisiais straipsniais prašo gyventojus išvalyti kiemus, būti mandagiems, maloniems ir svarbiausia, stengtis pramokti nors truputį anglų kalbos.

Į Amerikos vizitorius kreipiamas ypatingas dėmesys. Taip vadinama "užmesta kalba" atgaivinama, lavinant suomių liežuvį per istitus metus; reikia tikėti, kad Olimpios lankytojai viska supras. Tam Helsinkio policijai duodamos judomųjų paveikslų pagalba, pagrindinės anglų kalbos pamokos, tikslu, kad jie pagaliau sugebėtų anglų kalba parodyti amerikiečiams kelią į stadioną.

Helsinkis, išrodo, yra didmiestis nieku nepasizimys ir čia nepastebiamas Paryžiaus ar Kopenhagos linksmumas. Paprastai visas didmiesčio nakties judėjimas sustoja 11:15 P.M., tačiau kiekvienos Suomijos provincijos valdytojas turi teisę išleisti specialų potvarkį; tad tikimasi, jog Ausimaa Departamentas, kurio žinyboje yra Helsinkis, prailgins

JUNGTINIŲ TAUTŲ ATSTOVAS APLANKĖ KORĖJOS LIGONINĖ



Jungtinės Tautos šimtetis įsteigė Korėjos Atsaitymo Agentūrą pagalbėti Korėjos žmonėms atstatyti savo karo išdraskytą kraštą. 43 tautos įeina į tą agentūrą. Čia, J. Donald Kingsley, generalis šios agentūros agentas atlanko Akasagi, Tremtinių stovyklos ligoninę, netoli Puson, Korėjoje.

KOMUNKRATIJA

Beskaitant įvairios rūšies laikraščius, žurnalus, besiklausant radio pranešimų, mes nuolat susiduriame su tarptautiniu žodžiu "demokratija - demokratizmas". Lietuvių kalboje, panašiai kaip ir svetimos pagrindinėse pasaulio kalbose, šis žodis nesiduoda tinkamai verčiamas, kad atitiktų tikrai prasmei ir idėjai savo pirmąsias reikšmes. Todėl jis ir įgavo tarptautinę pilietybės teisės visose kalbose.

Pokariniais laikais, ypač nesustabdami besiplečiant bolševikų raudonajam (bedievių) imperijalizmui, arba komunizmui, šis taurus žodelis pradėta irgi "sukomunistinti". Mat komunistai gyvenimo praktikoje laikosi šio savo banditų gaujos posakio: "kas tavo—priklauso man; o kas mano—niekad nebus tavo, viskas komunizmo dievaičiui!" Todėl ir šį žodį jie pertempė ant savo raudonspalvio kurpalio. Tuomi nori pašlepti savo baisesius, šiurpulingus darbus nuo pasaulio akių, o gal sužvejoti daugiau neprotaujančių ant savo apgaulingos meškerės, bet greičiausia, kadangi pasaulis jau ima biaužėtis komunizmu ir jo pasekėjų darbais, tatir jie pradėjo vadinti kraugeringą komunizmą "demokratijos - demokrato" vardu.

Tebūnie čia leista bent trumpai išaiškinti to žodžio pirmąsias prasmę. Žodis "demokratija" yra sudarytas iš graikų kalbos dviejų sudėtinių žodelių — "demos" — reiškia žmonės, liaudis ir "kratein" — valdžia, valdymo forma. Taigi demokratija, pilnoje to žodžio prasmėje ir reiškia — žmonių visuomenės bei liaudies slaptu, liuosu ir daugumos balsų išrinktą valdžią, jos atstovus, valstybės valdymo formą.

Dabar gi "komunizmas" paei-

na iš lotynų kalbos žodžio — "communis", reiškia bendras, visuomeninis ir "izmas" — valdymo tvarka, būdas. Jei dar čia pridėsime dabartinės Rusijos ekspansijos — išsiplėtojimo sąvoką, t. y. jėgą užgrobia sukta politika svetimų žemių, ar valdžios, jų vienintelės partijos valdymo formą ir su žandarmijos jėga priverstino balsavimą "valdžios rinkimo komedijas", tai pirmąsias žodis demokratija visai nebeatatinka savo tikrai reikšmei, ideologijai. Kadangi šiuo žodžiu bolševikai nori demonstruoti visame pasaulyje, kaip pažangieji demokratai, tai demokratijos sąvoka komunizmui taip pritinka, kaip karvei balnas, peniukšlei ragai, ar pačiam komunistui religija.

Taigi, kad atskyrus tikrąją demokratiją nuo pažangiosios - raudonosios, siulyčiau mūsų gerbiamai visuomenei, ypač laikraščiai pastarąją priimti ir įteisinti "Komunkratija, komunkratizmas" vardu. Tas kaip tik ir atitiktų jų baudžios - vergijos dvasias ir kraugeringai idėjai.

Tas vardas kaip tik ir atskirtų du sau priešingus demokratų lagerius, frontus: Amerikos-Lietuvos valstybių tikrąją demokratiją nuo demoniškosios Maskvos komunkratijos. Ypač mūsų lietuvių visuomenėje — tikrus patriotus, šaunius ir garbingai taurius tėvynainius nuo Tėvynės išgamų, jos duobkasių ir maskoliškų purvinių batų laizytojų — bimbakratų, mizakratų ir kitokių parazitokratų.

Tat ir tikiuos, kad šis žodis "Komunkratija" tinkamai įvertintas ir priimtas mūsų lietuviškos visuomenės, prigytų svetimtaučiuose ir įgautų lietuviškos spalvos tarptautinio mąsto, bei pobūdžio vardą.

Padangės Aras.

naktinį judėjimą, mažiausiai iki 3 A.M. laike žaidimų.

Helsinkio gyventojai ilgai nepasilieka gatvėse dėl savo kasdieninio įprasto pomėgio, ištisos valandoms prasidėti prie valgių stalo. Reikia manyti, kad ir Olimpios žaidimų metu stiprai laikysis savo pripratimo — ilgai prabūti prie pietų stalo. Kaip ypatingai to laikomasi, vaizdžiai parodo pasakojimas apie Jean Sibelius, kompozitorių, Gallen - Kallela, artistą ir Robert Kajanus, dirigentą, kurie kartą susitiko reguliariems pietums, Kamp viešbuty. Vieną metu vakare, Kajanus išslinko pro duris ir sėdo į Leningrado traukinį, kur jis turėjo duoti koncertą. Po dviejų dienų, grįžęs į Kamp viešbutį, jis dar rado prie valgių stalo tebesėdinčius Sibelius ir Gallen - Kallela. Kajanus atsiprašė dėl savo staigaus pradingimo, paaiškindamas, jog jis turėjęs vykti į Leningradą.

"Leningrad!" nustebo Sibelius. "Mes manėme, kad išėjai cigarų!"

Iš šalies žiūrint, Helsinkis, išrodo tiesiog neriasi iš kailio, besiruošdamas 1952 m. žaidimams. Be jų sunkumų, pasitaiko ir keletą gerų ženklų, palengviną Organizacinio Komiteto parengimo pasisekimą. Vienas iš tokių ženklų tai yra pietų Suomijos klimatas, kur ir randasi Helsinkis. Liepos mėn. čia būna apie šešiolika valandų dienos šviesa, sekant prietemai, kuri niekada nepereina į tamsą. Vidutiniai aukščiausia tempera-

tura liepos mėnesy visada pastoviai ideali — 67 laipsnių; daržovės, išaugusios antro mėnesio pusės laike, bus geru šviežiaus maisto indėliu.

Nauja konstrukcija, laimingai išsprendė Olimpios Stadiono padidinimo reikalą. Pristatant didelį medžio priestatą, Olimpios stadionas padidintas prie 50.000 sėdimų vietų dar prisidėjo balkonai su 20.000 vietų. Visa eilė kitų mažesnių stadionų bei žaidimų aikščių, įrengtų neįvykusiam 1940 m. žaidimui, yra pakankamai atitinkančios reikalavimams, reikės jas tik atnaujinti. Du didžiausi rūpesčiai sudarantys faktoriai, tai išželdinimas žalios žolės, kas sunkiai vyksta šiaurės klimato sąlygose; antra—vandens temperatūros palaikymas iki Olimpios taisyklėse numatomos lauko baseinams temperatūros — 70 laipsnių. Baseinui esant šaltoje pušų giraitėje, teks įrengti specialius apšildymo įrengimus.

(Bus daugiau)

— Spalio 14 d. viršum Italijos miestų buvo išmėtyti iš lėktuvų tūkstančiai lapelių, kuriais gyventojai kviečiami dar aktyviau kovoti už tikrą ir pastovią taiką ir įrodinėjama pavergtų tautų pavyzdžiais, ko verti visokie Sovietų nepuolimo paktai ir kitos tos rūšies "garantijos". Tarp 10 kraštų, kritusių kom. imperializmo aukomis, minima ir Lietuva, o kituose — pažymėta, kaip 1926 m. buvo sudaryta Lietuvos—SSS nepuolimo sutartis, o 1940 m. Sovietai, nepaisydami to susitarimo ir 1929 m. pridėto dar papildomo protokolo, ją drauge su kitomis Pabaltijo valstybėmis aneksavo.



Literatura ir Mokslas



Kokios Lietuvoje Kultūrinės Veiklos Sąlygos?

Kokios yra dabartinėje Sov. Lietuvoje, gerai parodo kad ir šie būdingi pavyzdžiai. Imkime, sakysime, kad ir knygų platinimą. Kiekvienais metais vis esti skelbiama knygų platinimo savaitė. Jas platina gimnazijos mokytojai; klasių auklėtojai atneša į klases ir tos turi išpirkti. Jei klasė neišperka, atsieit — „neišplatina“, tai pats auklėtojas gauna sumokėti pinigų ir nešasi jas namo — tai jau jo „nuosavybė“. Taip pat kas 3 mėnesiai verčiami per prievartą jas pirkti ir mokiniai. Išslyk klausia, kas norit užsisakyti savo noru, bet jei tokių neatsiranda, t ai auklėtojas perskaito iš žurnalo mokinių pavardes, ir knygas ar kitus kom. leidinius gauna nusipirkti, kas antras ar kelintas. Jei kas sakosi neturįs pinigų, tai tada einama pas tėvus, ir tie, nenorėdami, kad jų vaikas būtų išmestas su vilko bilietu iš mokyklos, nors jau ir turėdami kelias tokias knygas, vis tiek turi dar pirkti naujų. Taip iš tikro platinama kom. spauda ir kiti leidiniai, o praėjus kokiai savaitei, kom. laikraščiai skelbia: išplatinta tiek ir tiek tūkstančių egzempliorių kom. raštų už tiek ir tiek rublių atseit — žiūrėkite, kaip žmonės brangina spausdintą jų žodį. Tai, esą, ne buržuaziniai laikai. Pirmąją knygynai, be to, dar apdovanojami visokiais garbės raštais ar kitokiais pasižymėjimo ženklais. Taigi, popierizmo daug, bet niekas neparšo, kaip iš tikro knygos platinamos. Po kaimus jas platindami eina visokie aktyvistai, seniūnai, mokiniai — ir vėl viską prievarta bruka. Nors kaime atsiranda tokių, kurie nemoka net skaičiuoti, bet ir jie „džiaugiasi“, kad tuo būdu gauna „apsišviesti“, kom. literatūra. Netenka todėl stebėtis, kad per tokia knygos platinimo savaitę ir pas juos užtiksi vieną ar kitą knygą. Dažnas net tyčia nusiperka kokį raštą, kad tuo būdu galėtų atsigtinti, jį rodydamas, nuo visokių agitatorių, idant tie jį paliktų ramybėje.

Iš Maironio raštų išmesti visi patriotiniai eilėraščiai, palikti tik tie, kurie jiems „primtini“ — kur rašoma apie kaimo vargus etc. Kudirkos jau visi raštai išimti iš apyvartos kaip „trefni“; net „Tilto atsiminimai“ ir satyros, kur kalbama prieš caro valdininkus ir kyšių ėmėjus, jau nebeleidžiami. Žemaitės raštai dar leidžiami, nes ši šneka vis apie baudžiavą, kaip važiuo į Ameriką etc. Jos raštų išleisti net visi keturi tomai. Lietuvoje žmonės kalba, nors tikro ir nežino, kad ir P. Cviecko su Sal. Nerimi, kaip „nukrypę nuo linijos“, buvo „nušalinti“ ne tik iš literatūros, bet ir iš šio pasaulio. Stalino, mat, jau tokia politika: jei tik kas nukrypsta nuo generalinės linijos, tai niekad nerąšys, kad nukrypo, ypač jei nukrypėlis yra žymėnis, bet vis skelbia: sunkiai sirgo ir mirė. Kad, atseit, tuo būdu nebūtų demoralizuojama publika. Soviet. dešimtmečiui paminėti buvo išleista eilė puolė

„buožės“, „nacionalžudikus“ etc. KINUOSE tuoj pro karo, nuo 1945 m. pabaigos iki 1949 m. galo, buvo daugiausia demonstruojamos amerikietinės filmos. Dabar jų jau žymiai mažiau, nors dar viena kita ir patsitaiko. Daugiau filmų dabar ima iš Čekoslovakijos, Vengrijos ir Lenkijos, ypač iš Čekoslovakijos. Amerikietines filmas leidžia išsencuruotas, kur įrodinėjama, kaip ten išnaudojami žmonės, kokia ten nelygybė, koskurdas etc. Viskas, žinoma, atpasakojama savais žodžiais. Bet žmonės ta sov. propaganda netiki, amerikietines filmas mėgsta ir iš jų darosi savas išvadas. Būdingesnės sovietinės rusų filmos, kurias būtinai reikėdavo pamatyti gimnazijoms ir įstaigoms, — tai „Jaunoji gvardija“ (2 serijos), „Priesaika“ (vvaizduoja, kaip kolūkiečiai ejo prisiekti Stalinui), filma apie mokslininką Pavlovą, kaip jis išgarsėjo refleksais, „Berlyno paėmimo“ 2 serijos ir kt. „Sov. Lietuvos“, demonstruotos Prancūzijoje, dėja, visai nerodo. Su šios rūšies filmomis, matyti, yra taip, kaip kad su „Tėv. Balsu“, kurio Lietuvoj niekas nemato ir neguana skaityti. Parodoma tik kronika iš SSSR ir Sov. Lietuvos gyvenimo. Labai stipri propaganda prieš amerikiečius v aroma kad ir tokiomis filmomis, kaip kad „Susitikimas prie Elbės“. „Dolerio valdžio“ ir kitose. Kiekvieną savaitę pagal planą į kiekvieną kolūkį (bent taip „užplanuota“) atvažiuoja kinas — žinoma, vesti propagandos. Tačiau ne į tas žmonių prisigrūda, bet į amerikietines. Rusų filmos, nepaisant kartais gero techninio pastatymo, žmonių nelabai lankomos. Visos jos yra daugiau ar mažiau propagandinės: už kolūkius, prieš vokiečius, anglosaksus, Vatikaną...

TEATRAI Lietuvoje techniniu atžvilgiu pastatyti neblogai. Gastroluoja kur galėdami, ir po mažesnius miestelius. Būdingi pastatymai: „Amerikos Balsas“, „Už antrojo fronto“, „Londono lindynės“ ir kiti tos rūšies veikalai. Rusų teatras Vilniuje veikia. Bet grynai meninių veikalų ir ten nėra — vis propaganda ir propaganda, lygiai, kaip visokiose paskaitose arba transliacijose per radiją. Rusijoje be propagandos nežingsni nė vieno žingsnio. Ir visa tai turi tik vieną tikslą — įkalti žmogui į galvą, kad užsienis, ypač JAV, Anglija, o kartu su jomis ir Vatikanas, eina išvien prieš taiką ir yra didžiausi karo kurstytojai, idant žmogus tiesiog degte degtų jiems neapykanta. Panašios sąlygos ir kitose kultūrinio gyvenimo srityse.

— BALFas paskutiniu momentu parūpino dar 150 mūsų tautiečių, neturėjusių jokių sutarčių, reikalingas garantijas, taip pat sudarė visų atstestųjų sąrašus ir juos išsiuntinėjo BALFo centrui New Yorke ir visoms sav. organizacijoms per kurias žmonės važiuoja. Taip pat sueita į sąlytį ir su iš Vašingtono pasiūstų užklyvusių bylų peržiūrėti spec. atstovu.

RUOŠKIME ŠALPOS SAVAITES

Didysis New Yorkas tik ką baigė savo vajų, Vokietijoje likusiems seneliams ir ligoniams šelpti. Nors dar nesuvesti galutiniai duomenys, bet, atrodo, kad ir šiemet surinktoji suma sieks arti \$10,000, tat, beveik tiek pat, kiek ir pernai spalio mėn. surinkta gatvėse ir vidaus rinkliavoje.

New Yorkas jau antri metai iš eilės įprato spalio mėn. pasirinkti savaitę ir jos metu telkti jungtines jėgas sukelti šalpai pinigų. O kai organizuotai dirbama, visuomet darbo rezultatai našesni. Todėl New York Salpos Vajaus Komiteto darbas nebūtų buvęs toks sėkmingas, jei jame nebūtų taip gausiai talkininkavusi pati lietuviškoji visuomenė.

Vajaus baigimo proga vykusio koncerto dieną buvo toks blogas oras, kad reikėjo didžiai stipraus šaukimo žmogų iškviesti iš namų ir įsakyti jam vykti į kitą miesto pakraštį į parengimą. Betgi newyorkiečių lietus nenugaždino.

Nuostabiai dideliu užsipyrimu, nors vieni anksčiau, o kiti gal ir kiek pavėluotai, bet grigūžėjo jų pilna salė taip, kad net praeiti buvo sunku, kai reikėjo pajudėti koncertui pasibaigus.

Teisingai Vajaus pirmininkas Adv. Pranas Aleksis savo atidarymo žodyje pastebėjo:

„Manau, kad čia jūs susirinkote ne tiek mūsų sukviesti, kiek girdėdami savo tautiečių pagalbos šauksmą“. To šauksmo įtakoje ne vienam tautiečiui nerimo rankos, ligi jas pakėlė jungtiniam vajaus darbu. Tos inerijos įtakoje ir Operetės Choro dalyvės, kurios paskyrė tiek daug savo valandų dainoms mokytis, ir padainavusios dar nemurimo. Taip, kaip buvo tariškais drabužiais scenoje pasi-puošusios, jos nulipusios, kaip pakūstės, skraidė pasipuošusios po koncerto salę, surinkdamos net \$1200, kai Vysk. Brizgio, prelato J. Balkūno ir kitų kalbėtojų paraginti svečiai atidarė savo pinigines.

Vienas asmuo čia gi nieko nebūtų padaręs. Didelis ir svarbus yra mūsų šelpimo darbas, todėl tokiam darbu ir talka yra reikalinga.

Vienas New Yorkas, betgi, nors jis ir gražiai dirbo, tebutų

tik mažas lašelis toje didžiulėje mūsų reikalų jūroje, jei šalpos darbai nealkininkautų visa Amerikos lietuviškoji šeima.

Iš vienur ir kitur jau girdėt, kad ir kitos lietuviškos kolonijos įsijudina organizuoti šalpos talkai.

Jei prisimename šviesias tėviškės dienas, kada kaimynai subėgdavo kaimynams į talką prinokus rugiams ar kitiems kuriems darbams spiriant, tai dabar reikėtų tart, kad tokia talka yra neatidėliotina reikalinga.

Sakyčiau, yra reikalinga visų Amerikos lietuvių talka, bendrai susitarus, spalio ar lapkričio mėnesiais paorganizuoti tokias savaites paskirose kolonijose per visą Ameriką.

Vasarą, kai karščiai ir atostogos buvo išvarę iš miesto visais mūsų laisvalaikiais, sunku buvo pagauti žmogų ir įprašyti jį į veiklos barą. Dabar gi jau vėl esame sugrįžę prie darbo savo organizacijose ir planuojame ją veiklą. Argi nebūtų graži talka mūsų šeimoms Vokietijoje, jei visur tenai, kur dar to nebuvo, būtų paplanuojamos šalpos savaitės ar šalpos dienos taip, kaip padarė New Yorkas jau antrą metą iš eilės.

S. Narkeliūnaitė

KANDIMS, AR TREMTINIAMS?

Taip paklausė vienas brooklynietis, kalbėdamas su naujai atvykusių lietuviu, kuris skundėsi, kad jau jam susidarė nemaža krūva atliekamų drabužių. — Atiduok BALFui, jis dabar renka drabužius Vokietijoje esantiems. Juk vistiek kandys suės, tai geriau tremtiniams atiduot.

Tegul ir taip. Tegul tik atiduot tremtiniams, kad tuos drabužius čia kandys suės, tegul neprisiminus saviškių, grynai praktiškai apie daiktus galvoti, bet vistiek prieš rudenį spintas reikia peržiūrėti ir susitvarkyti. Bet mes, newyorkiečiai, ligi lapkričio 15 d. vis dėlto, pakratykime savo spintas ne todėl, kad ruošiamės žiemai, bet kad BALFas kviečia, kad žiemai Vokietijoje esantiems drabužių pasiūsti reikia. Siūskite, adresuodami: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, New York.

Lietuvių Bendruomenės Aktas New Yorke

ALTo Vykdomojo Komiteto atstovams ir kitiems tuo reikalingai tiesiogiai suinteresuotiems ir kompetetingiems veiksniams JAV Lietuvių Bendruomenės reikalais bendrai sutarus, š. m. balandžio mėnesį sudarytas JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinas Organizacinis Komitetas, kaip JAV Lietuvių Bendruomenės pradininkas, turįs uždavinį sukurti šio krašto Lietuvių Bendruomenės teisinius pagrindus, suburti Bendruomenės organizacinius branduolius ir paruošti sąlygas reguliariai Bendruomenės veiklai, yra jau atlikęs savo uždavinį dalį, nuo kurios gali prasidėti jau normalios Bendruomenės veiksmų reikimasis.

JAV Lietuvių Bendruomenės oficialaus veikimo atidarymui pažymėti, Laikinas Organizacinis Komitetas ruošia Lietuvių Bendruomenės aktą — specialią šventę, kuri įvyks š. m. lapkričio mėn. 18 d. — sekmadienį New Yorke. Tą dieną prieš pietus numatomos pamaldos lietuvių bažnyčioje ir 2 val. p.p. iškilmingas aktas su atitinkama programa Statler viešbučio salėje.

Šventės ruošimo techniskąjį darbą New Yorke vykdanči komisijs, bendradarbiaujanti su New Yorke esančiu Laikinojo Organizacinio Komiteto nariu prel. J. Balkūnu, apie šią Bendruomenės šventę stengiasi tinkamai informuoti Amerikos lietuvių visuo-menę visais komisijsai prieinamais būdais.

Šiuo viešu pranešimu JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinas Organizacinis Komitetas turi malonią pareigą kviesti į Bendruomenės aktą atsilankyti lietuvių organizacijų, lietuvių laikraščių ir lietuvių įstaigų atstovus; Komitetas taip pat turi didelę garbę kviesti šventėje dalyvauti lietuvių visuomenės veikėjus, kultūrininkus ir kitus lietuvius.

Tikimasi, kad šioje Amerikos lietuvių gyvenime ir viso pasaulio lietuvių santykiuose naujav inenybės barą lietuviybės išlaikymo srityje pradedančioje šventėje gausiai dalyvaus lietuvių ne tik iš didžiojo New Yorko bei jo apylinkių, bet ir iš kitų tolimesniųjų lietuvių kolonijų.

VLIKo plenumas, posėdžiauęs X.13 ir 14 d.d., sutarimo su Min. Lozoraičiu tvirtinimą dar kartą atidėjo.

— VLIKo plenumas, posėdžiauęs X.13 ir 14 d.d., sutarimo su Min. Lozoraičiu tvirtinimą dar kartą atidėjo.

— MIN. St. Lozoraitis pastaromis dienomis lankėsi Bonnoje bei apylinkėse, kur turėjo ilgesnius pasikalbėjimus su vokiečių bei sąjungininkų aukštaisiais pareigūnais.

Defense is your job, too!

SAYS GENERAL HOYT VANDENBERG



Today there are no far away places. For London, Paris, Moscow and Tokyo are only a matter of hours by air. And with every passing day, new advances in aviation bring us nearer to our enemies.

That is why we are now engaged in building the most effective air force the world has ever seen. An air force designed for but one purpose. To defend you and all of the things you hold dear!

But defense is your job, too! And one of the best ways to do your job is by buying U. S. Defense Bonds regularly. Why not start now—make today your "D" Day! By buying bonds you help build the great economic strength that backs up our armed forces. And today history has taught us one lesson—peace is for the strong!

Remember, too, when you buy bonds you make one of the safest investments in the world today. For Defense Bonds are as safe as America!

Start yourself on the road to personal financial independence through U. S. Defense Bonds

Don't forget that bonds are now a better buy than ever. Because now every Series E Bond you own can automatically go on earning interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! This means that the bond you bought for \$18.75 can return you not just \$25—but as much as \$33.33! A \$37.50 bond pays \$66.66. And so on. And remember bankers recommend United States Defense Bonds as one of the safest forms of investment!



No safer investment in the world today... U. S. Defense Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department has, for their public information, the Advertising Council and

Amerikos Lietuvis

— VLIKo narys prov. J. Mauskis su šeima išemigravo į JAV. Savo įpėdiniu VLIKo paliko J. Jaks-Tyrį.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI!"

Skaitytojų Žiniai

Atnešiu Jums Lietuviškų Knygų, Kada Užrašysite "Amerikos Lietuvis" Kalėdų Dovanoms arba Prailginsite Dviems Metams Prenumeratą.

"AMERIKOS LIETUVIS" Mėgiama Dovana Jusų Draugams



Per sekančius du mėnesius, kurie "A. L." skaitytojai prisiųs penkis dolerius už "A.L." dviems metams arba už savo prenumeratą ir vieną naują skaitytoją, kaip dovaną Kalėdoms, gaus lietuviškų knygų vertės \$4.00. "Amerikos Lietuvis", bepartyviškas lietuvių laikraštis per 44 metus pasikvietė į talką gabius bendradarbius, kurie suteiks skaitytojams vėliausias žinias, įdomius straipsnius ir reikalingas informacijas. Užrašykite draugams "Amerikos Lietuvis" Kalėdų dovanom, tai atmins jus per visą metą. Pasinaudokite Proga Tuojau!

"AMERIKOS LIETUVIS" - 14 VERNON STREET Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Dokumentus
- Kvietimus
- Laiškus ir Vokus
- Plakatus
- Knygas ir Žurnalus
- Programus
- Laikraščius
- Konstitucijas
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIERIAM UŽSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą—Priimam Užsakymus Per Paštą 14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ PAVERGOTOS TĖVYNĖS

Ar Smarkiai Lietuvių Tauta Priešinsai Okupantams?

Gautosios iš pavergtosios tėvynės paskutinės žinios rodo liudnį vaizdą: krašto ūkis sugriautas, žmonės prisilęgti, visur — didžiausias teroras. Dabar jau nėra valsčiaus, kur nebūtų po 20-30 sovietinio saugumo dalinių, be to, apginkluoti sovchozų ir kolchozų kom. pareigūnai, kurie prireikus pasikviečia dar pagalbon miliciją ir kitų valsčių saugumą. Pati kova su partizanais žymiai sustiprinta. Visur — tik spąstai ir spąstai. Istrebitelių (spec. dalinių, sudarytų iš lietuvių kovai su partizanais) skaičius smarkiai sumažėjo ir dar vis mažėja. Mat, jie buvo apgauti. Vis turėjo duoti Stalinui spec. priesaiką ir galėdavo tėvą, motiną sulaikyti ir net sušaudyti. Bet pamatę, kad juos Sovietai panaudoja visai kitiems tikslams, nei buvo skelbė išvyk. Tuoj ne vienas pradėjo atitolėti ir net padėti partizanams. Tarp jų buvo tik keletas, kurie su džiaugsmu ėjo kovoti prieš partizanus ar lietuvius ir už tai nusipelnė bolševikinius ordinus. Užtat jų lietuviai taip ir nekenčia. Ne vienas iš jų yra apilėšęs savo kaimynus, krautuves, įtariamuosius. Apšaukti iš jų tarpo partizanų ryšininkais gavo po 25 metus. Kas nori pasitraukti — tuoj sodinamas į kalėjimą. Todėl kiti tyčiomis ėmėsi "griauti tvarką", kad, gavę po 3 ar 5 mėnesius už chuliganizmą, tuo būdu galėtų iš istrebitelių visai pasitraukti ir susirasti sau šiaip kur nors darbo.

Ko Lietuviai Labiausiai Nekenčia

Enkavedistų, partinių ir visos "Lietuvos valdžios" su Paleckiu, Sniečkom, Raguočiu ir kt. Lie-

tuvoji komunistai tėra tik akli Stalino "generalinės linijos" nykdytojai, negali niekur nuo jos nukrypti. Apie kom. partijos "valymus" viešai nešnekama, tik mandagiai paskelbiama: į to vietą paskirtas tas ar tas, ir baigtas kriukis. Lietuvoj yra buvę tokių atsitiškimų, kad rusų generolo, vykd. komit. pirmininko, rusų pulk. daktaro sūnus eidavo naktimis žmonių nuvilkinėti ir plėšikaudavo. Taip viena kartą, apiplėšė žmogų, tarėsi jį užmušti ir paliko nuvilktą gulėti, bet tas iš tikrųjų atsikėlė ir, po savaitės atpažino savo paltu bevilkint generolo sūnų. Reikalą aiškinti perdavė milicijai, bet kaip tokiam žymuoliui byla buvo numarinta, o įtariamieji vieneriems metams išsiusti iš miesto, kad žmonėms tat nekrūstytų į akis ir jų nenuteistų. Bet žmonės vis tiek tiesą sužinojo — tačiau kalbėti apie tai viešai negali, nes už tokias kalbas gresia kalėjimas. O po metų tie vėl grįžo atgal į senąjį miestą. Vėliau kalėjimo betgi neišvengė, tik už kitus nusikaltimus. Arba prokuroro duktė pasidarė net du abortus. Už padarymą jo baudžiama nuo 7 iki 10 metų, bet kaip prokuroro dukteriai jį buvo leista padaryti — kad "nebūtų gėdos". Tokių atsitikimų Lietuvoje yra apšiai.

Ar Auga Komunistų Skaičius?

Žinantieji tą reikalą aiškina, kad netik neauga, bet dar net mažėja. Atsiranda naujų nebent tik tarp suklaidinto jaunimo. Gimnazijose tik 2-3 proc. gal bus ištikimų komjaunuolių. Kiti — tik vienaip šneka, o patys visai kitaip galvoja, tvirtina žmonės, gerai pažįsta jų dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

Kas Geriausiai Lietuvoje Gyvena?

Aišku, kas: "valdžia", aukšti kom. pareigūnai, rusai, žydai. Tas gali gerai gyventi, kas uždirba per mėnesį ne mažiau kaip 1.500 rublių arba gauna aukštesnį nei vidutinis atlyginimą. Net ir ne specialistui aišku, kad palyginti su Neprik. Lietuvos laikais algos padidėjo tik porą kartų, o produktų ir prekių kainos — iki 10 k. Visos valdinės kainos taip pat pašoko 10 kartų. Sviesto kg. Lietuvoje buvo 4 lt., dabar jau 40 rublių. Tas pat su duona, šaliniais. Skirtumas nebent tas, kad seniau Lietuvoj galėjai kada ir kiek norėdamas visko gauti, o dabar turi stovėti pusę dienos eilėj ir nežinai, ar dar ko gausi iš viso. Seniau padorus kostiumas kaštavo 1.20 lt., o dabar — 1.800 rublių. Duona gaunama 3 rūšių: po 2,20, 2,40 ir 2,80 rublių kg. (šis — baltos), o po 1,60 — nevykusi, "niekialai". Kai atveža parduoti drabužių, nors ir menkiausių, žmonių susirenka trigubos eilės. Kitos moterys, kad jų neišmestų iš eilės ar turėtų pirmumą, tam reikalui skolinasi ar net išsinuomuoja svetimus vaikus, kurių per tokius sąmyšius buvo jau net ir nuspaustų. Jei atveža batų, nesvarbu, kokių, grudiesi, kad tik prietum, ir džiaugiesi vieną gavęs dviem numeriais didesnį, o kitą mažesnį; gera, jei ir ne tos pačios kojos. Šiaip gausi išlaukti kokius tris mėnesius ir nieko nesulauksi. Užtat degtinės, cigarečių ir apskritai prekių, iš kurių valstybei didžiausias pelnas — kiek nori. Kadangi darbininkas vidutiniškai per mėnesį uždirba 300 rublių, o degtinės litras kaštuoja 50 r., tai jis faktiškai už savo mėnesinį atlyginimą įstengia nusipirkti

JUOKTIS SVEIKA

Kalorijų Jaudinimusi

Mergina, prie sodės stalo: Aš norėčiau gauti dvigubą porciją skeltų bananų su sumušta grietine, mašilių su sirupu ir riešutų ant viršaus.

Patarnautojas: Gal norėtum ir vyšniauogę ant viršaus?

Mergina: O, ne! ne! Aš esu ant nustatyto dieto.

Mažai kalba

Onutė: Aš girdėjau, kad turite naują mažą berniuką, — koks jo vardas?

Marytė: Aš nežinau. Nes nesuprantu ne vieno žodžio ką jis sako.

Koks čia skubėsus

Du vanagai skrido kartu iš lėto. Staigiai orlaivinis Jet praužė pro šalį, padriekdamas dumingą — liepsninga gazo pėdsaką.

Tas didelis paukštis tikrai nepaprastoj skubotumo striokavonėje, pastebėjo pirmasis vanagas.

Ir tu nemažiau skubėtum už jį, sakė antras vanagas, jei tavo uodega būtų gaisringai ir liepsnojančiai deganti.

Surkiai atmintina

— Profesorius. Aš geidauju, kad prirengtumėte man allyl isothiocyanate.

— Vaistininkas: Ar — jūs reikiate garstyčių aliejaus?

— Profesorius: Taip. Aš niekad negaliu atsiminti to pastarojo vardo.

5 litrus degtinės. O kiek jos gali gauti už savo mėnesinį darbą tas pats darbininkas keikiamuose Vakaruose? Ir kaip reikiama žmogui su tais 300 rublių išgyventi, jei dar turi šeimą ir kelis vaikus?

Gerklėjimas

— Profesorius: Klausia mokiniu, "kas yra H N O3?"

— Mokinys: E.r.r.r.r. randasi ant pat viršūnės mano liežuviu!

Profesorius: Puiku! bet tu geriau išspjauk lauk skubotai, nes tas yra žudantis daigtas, vadinasi vintrolinė rukštis.

Paskui tave

Juozas: "Ar tavo arklys gerai išmokintas?"

Jurgis: Sakau, kad jis yra! Jis tiek mandagus, kuomet jis tik pribėga prie tvoros, tuoj mane nuleidžia pirmuoju atsidurti už tvoros.

Be pavojaus

Senutė poniutė sekė akimi vaistinės provyoriu abejojančiai ir dvėjojančiai.

— "Aš tikiu", ji sakė, kad tamsta ėsi pilnai įvertintas vaistininkas."

— "O! taip, taip! poniute." Jūs perėjote visus reikalingus kvotimus ir egzaminus?

— Taip tikriausiai! su pagirmais ir paaukštinimais įžymybių, poniute.

— Ar niekuomet neužnuodino ne vieno žmogaus per klaidą vaistų sudėjime, — niekad tokie priepuliai neatsitiko?

— Ką poni manai? žinoma, kad ne!

— Tai gerai, dabar malonėkite duoti man penkių centų vertės kosulio pakrūtį!

A. J. Jokubaitis



AMERIKOS STUDENTAI

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

— XIV —

Gudų Visuomenės Veikėjų Paleidimas Iš Lenkų Kalėjimų. Vokiškoji Bermonto

Avantiūra. Pirmųjų Lietuvos Nepriklausomybės Metinių šventė 16 Vasario. Rinkimai į Seimą. Naujasis Respublikos Prezidentas. Generolas S. Žukauskas Atsisako Vyr. Kariuomenės Vado Pareigų. Lietuvos Kultūrinio Ir Ekonominio Gyvenimo Progresas.

Politiniai tų laikų įvykiai išsivystė taip: pasekmėje paduoto Lietuvos Tarybos Tautų Sąjungai skundo, apie areštuotus ir išvežtus į Krokuvos kalėjimą Lietuvos Tarybos narius, prof. J. Korčinski, dr. Bielevskį, adv. V. Bojevą, paskutinio Gardino komendantą kap. Kaluginą, mokytojo Antonovo ir kitų, visi tie asmenys buvo paleisti ir sugrįžo į Lietuvą. Kaip žiauriai elgėsi su jais lenkai ir kiek jie lenkų nelaisvėje iškentėjo, už savo meilę Lietuvai, daug savo laiku buvo rašoma tuolaikinėje periodinėje spaudoje.

Vokiečiai, pralaimėję karą, 1919 metų gale bandė dar kartą užgrobti Pabaltijį.

Tuo tikslu jie pradėjo rusų karo belaisvių tarpe vesti propagandą, neva už išlaisvinimą Pabaltijo kraštų ir jų sugražinimą Rusijai. Visos tos avantiūros vadu jie paskyrė tulą Bermontą (armeną), kuris vokiečių nelaisvėje buvo pasivadinęs kunigaikščiu Avalovu ir rusų armijos pulkininku, kai tuo tarpu jis buvo jaunesnysis leitenantas, pakeltas karo laiku iš veterinarijos felčerių. Suformavę 2 divizijas iš rusų belaisvių (kuriems nusibodo sėdėti pas vokiečius už grolių ir badauti), ir vieną vokiečių, taip vadinamąją "geležinę" diviziją, vokiečiai, pasiuntę ją bendroje generolo fon Golco (buv. turkų pasos) vadovybėje per Lietuvą, į Latviją ir Estiją. Diviziją buvo puikiai apginkluota. Karininkai, rusų ir vokiečių, su kryžiais ant kepurių — 2-ras kryžiaus karas!

Žinoma, pirmu momentu, mažutė Lietuvos kariuomenė negalėjo pasipriešinti tokiai jėgai ir bermontininkai beveik nekliudomai perėjo Lietuvos teritoriją. Bet, kai lietuvių kariuomenė kovai susijungė su lat-

vių ir estų kariuomenėmis, tai šie Pabaltijo "išvaduotojai" buvo sumušti ir su didžiausiais nuostoliais išvaryti iš Lietuvos į Vokietiją, o lietuvių kariuomenė gavo didžiausią grobį įvairių ginklų ir net visą traukinį. Kovos su bermontininkais smulkiai aprašytos pulk. Bironto Karo Archyve, ir kt. autorių, kt. knygoje. Užimtas darbu, 2-me atsargos batalione, aš pasilikau nušaliai nuo tų kovų, bet iš anų bermontininkų laikų aš prisimenu tokį mano tarnybinių nuotyki.

Lapkrikyje (nepamenu dienos), kai aš buvau su pranešimu pas štabo viršininką generolą Liatuką, jis man įsakė praveisti tardymą dėl I-jo kun. Gedimino pulko Kaune, negavusio prieš išvykstant į frontą, pietų. Pulkas buvo siunčiamas į kovos lauką prieš bermontininkus ir išvyko be pietų. Man buvo pavesta išaiškinti kaltininkus.

Tų metų lapkritys buvo vėjutas ir šaltas. Artėjo ankstyva žiema. Neprivažiavus Radviliškio stoties, traukinys sustojo lauke. Kolianjančiųjų tarpe ėjo kalbos, kad bermontininkai čia pat... Aš pėsčiom pasiekiau kaimą, kuriame stovėjo I kun. Gedimino pulkas. Čia radau skubotus pasirengimus, rikiavosi užliarmuotos kuopos, skambėjo įsakymai... Susieškojęs jaunąjį majorą Skorupskį, paprašiau jo papasakoti, kaip viskas įvyko? Kodėl pulkas, pražygiuodamas pro Kauną, liko be pietų? Jis man pareiškė, kad, jo nuomone, čia kalta intendantūra, nesugebėjusi laiku išduoti pietumų produktų, o pulkas negalėjo laukti. "Mes skubėjome įvykdyti vado įsakymą, užimti mums pavestas pozicijas. Juk pulkas žygiavo karo žygiuote. Bet tai jums geriausiai viską papasakos p. pulkininke", pridūrė jis, "pulko ūkio dalies viršininkas. Ūkio dalis

sustojusi N kaime. Tuoj aš įsakysiu paduoti jums arklius o aš, atleiskite, skubu su pulku į pozicijas. Aš palinkėjau majorui Skorupskui laimės kovoje ir mes išsiskyrėm.

N. kaime ūkio dalies vedėjas, karo valdininkas, nors plačiau, bet tik faktinai patvirtino pulko vado parodymus, t.y., kad pulkas pasiliko be pietų per Intendantūros kaltę. Tą patį parodė pulko butų skyriaus viršininkas ir 2 priėmėjai. Tik aš baigiau tardymą, ką Radviliškio pusėje pasigirdo pabūklų, kulkosvaizdžių ir šautuvų šuviai. Aš, tais pačiais arkliais, nuvykau į stotį. Šaltis stiprėjo. Radviliškio pusėje matėsi balti šrapnelių sprogimo kamuoliukai. Prisiiminiau kautynes Rytprusiuose.

Atvažiavęs į N. stotį, paleidau kareivėlių su arkliais ir įėjau į stotį. Visur tuščia: ir mažyčiam laukiamajam ir koridoriuje ir prie kasos, tik stoties viršininko kambaryje girdisi telegrafo beldimasis. Įėjau į tą kambarį ir pamačiau prie telegrafo pagyvenusį poną — patį stoties viršininką. Daugiau šiam kambaryje nieko nebuvo. Pasisakęs, kas esu, paklausiau jo, kada išeis traukinys į Kauną. "O štai reikia palaukti, kuo baigsis kautynės prie Radviliškio. Ar praleis traukinį. Jūs be reikalo paleidote arkilus. Kas gali žinoti, gal bermontininkai ir čia atklys. Prašau, sėskite, pasilsėkit. Palauksime, kuo tas baigsis". Padėkojau ir atsėdau. Sutemos žvelgė į langus, elektros nebuvo, degė žibalinė lempa. Stoties viršininkas tęsė savo darbą prie aparato, o aš, atsisėdęs prie šilto pečiaus sušilau ir, išvargintas kelionės, užsnučiau. Staiga girdžiu garsų šauksmą "pone pulkininke, ačiu Dievu! Štai jau pranešė, kad bermontininkai traukiasi ir tuoj ateis iš Šiaulių jūsų traukinys. Kol kas kviečiu užkasti, man parnešė pietus."

Su malonumu pasinaudojau šiuo kvietimu ir mes išmetėm po stikluoką trijų devynerių už Lietuvos pergalę. Išsikalbėjome. Jis pasakojo apie savo tarnybą caro Rusijoje, kur buvo didelės stoties viršininku. Tik neseniai, ištrūkęs iš sovietų "rojaus", jis čia gyvena, kol kas vienas, palikęs šeimą kaime, 1/2 km. kelio nuo čia. Valdžiskas būtas sudegęs bolševikams bešeimininkaujant. Pasipasakojau ir aš. Prisiiminėm senąją Ru-

siją ir dabartinį sovietišką "rojų".

Atėjo traukinys. Atsiveikinęs išėdau traukinį ir išvažiavau. Pasirodo, tai būta ne keleivinio, bet sanitarinio traukinio. Įėjęs į vagoną, pamačiau dviejų aukštų lovas ir gulinčius ant jų tik ką sužeistus kautynėse tris karininkus ir penkis kareivius. Dvokė karbolium. Gailestingoji seselė tvarstė ligonius. Gydytojo nebuvo. Šitam vagonė sutikau kariškąjį tardytoją generolą Zariną, įsitaisiusį prie karšto geležinio pečiuo; jis grįžo iš Šiaulių, baigęs tardymus Šiaulių komendantūroje. Blankioj mirgančių žvakių šviesoje (elektros traukinyje nebuvo), išžiūrėjau į sėdintį ant guolio majorą. Jis buvo labai išbalęs. Paklaustas, kas jam yra, tylėdamas parodė aprištą prie peties ranką. Per baltus tvarsčius sunkėsi kraujas. Priėjo gail. seselė ir pakeitė tvarsčius. Ji paprašė padėti jai prie tvarstymo. Majoras tyliai vaitojo. Matėsi, kad jis labai kenčia. Radviliškio kautynėse jis vadovavo 2-am kun. Algirdo pulko batalionui ir sviedinio skeveldrų sutrupino jam ranką. (Vėliau išėjęs atsargon majoras Motiejūnas - Valevičius, buvo paskirtas Vidaus Reikalų M-jos Departamento direktorium). Kai traukinys įvažiavo Kauno stotin, buvo jau visai tamsu, bet stotyje buvo daug žmonių, gydytojai, sanitarai su neštuvais. Įprastas, tokiais atvejais, sužeistųjų pernešimo, skausmo ir ašarų vaizdas!

Pergalės džiaugsmą temdė sužeistųjų didvyrių, kentėjusių už Tėvynę, vaizdas.

Sekancią dieną tęsiau savo tardymus. Intendantūros valdininkai parodė, kad tikrai, produktai I-jo pulko pietums buvo išduoti pavėluotai, nes kaip tik tą dieną intendantūros sandėliai buvo kraustomi į kitas patalpas. Sandėlių patalpos Vasario 16 d. gatvėje buvo paskirtos perstatymui ir pritaikymui Kauno Universiteto vienam fakultetui.

Užbaigtą tardymą patiekiau generalinio štabo viršininkui. Prisimenu, kad jo išdavėje niekas nenukentėjo.

Kautynės prie Radviliškio buvo paskutinis bermontininku sumušimo ir iš Lietuvos teritorijos galutinio išstūmimo aktas.

(Bus daugiau)

ŽINUTĖS

— Bėgy penkių dienų Worcesterį du kartus, šeštadienį ir antradienį smarkiai prilyjo. Automobilių vairuotojams buvo bėdos, nes visuose miesto ruožuose mašinos sustojo nuo suslūpusių vielų ir nusilpnėjusių baterijų. Lietus ir vėjas išvaikė visus lapus nuo medžių.

— Jurgis G. Savickas, nuo 40 Mendon gatvės, bedirbdamas Johnson Steel & Wire Co., dirbtuvėje buvo užgautas vežimo ir sužeista dešinė koja. Jis buvo nuvežtas į miesto ligoninę gydymui.

— Šią savaitę "Amerikos Lietuvis" istaigą atklankė du žymūs svečiai: muzikas Antanas Ališauskas, iš Amsterdam, N. Y. ir Jonas Valaitis, BALF atstovas, iš Brooklyn, N. Y.

— Birutės Dvareckaitės ir Edmundo Grigaičio vestuvės bus Padėkos Dienos šventėje, lapkričio 22, ketvirtadienio ryte, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

— Paliubų Dienos šventė, lapkričio 11-tą, išpuola sekmadienį, todėl minėjimai ir paradai įvyks sekančią dieną lapkričio 12-tą.

— Prieš tris metus, lapkričio mėnesį, pradėjo atvykti lietuviai išvietintieji į Worcesterį. Jų atvyko apie 2500, įvairių luomų žmonių. Iš šio skaičiaus nedaug pasiliko, vieni išvyko į Chicagą, kiti į Detroitą, Clevelandą, nes čia nebuvo tiek daug progų, kaip vakaruose. Didžiuma jų be bėdos gavo darbus, būtus ir dabar gražiai gyvena.

Susirinkimas

Lapkričio 18 d. (sekmad.) 4 val. p. p. Lietuvių Klubo salėje, 12 Vernon st. šaukiamas buvusių Lietuvos Kariuomenės savanorių kūrėjų ir visų karių nežūrint turėtų laipsnių **SUSIRINKIMAS** pasitarti šventės ruošimo reikalu.

Visus karius maloniai prašome dalyvauti.

Rengėjai - Iniciatoriai

Edward Yanover's
 PACKAGE STORE
 Uziniko TADCASTER Aik.
 \$2.95 už dėžę, plus už bonkas.
 Rusiška Degtinė—VODKA 100%
 ir kitus Alkoholinius Gėrimus
 Vietiniai ir Importuoti Gėrymai
 Pristatomi į Namus
 Pašaukite Tel. 2-3381
 273 Millbury gatvės
 Pristatymas nemokamai—
 perkant alaus dėžę

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programą, sekmad., lapkričio 11, per stotį WHEE, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:
 1—Muzika.
 2—Dainininkės Janice Ankštutis Hagberg ir Blanche Shimkus iš Worcesterio ir jų akompanistė May Meškus.
 3—Magdūtės Pasaka.
 Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, o biznio reikalais rašyti ofiso adresu: 502 E. Broad way, So. Boston 27, Mass.

MAYORAS HOLMSTROM PERRINKTAS

Skaitant lapkričio 4-tos dienos balsus, ketvirtadienį paskelbta, kad mayoras Holmstrom buvo per-rinktas į Miesto Tarybą pagal didžiumą balsų. Keturi kiti kandidatai atrodo bus laimėtojai lenktynėse į devynias Tarybos vietas. Jie yra: George E. Wells, Ralph E. Duffy, James D. O'Brien ir Israel Katz. Mayoras

Holmstrom gavo du kartus daugiau balsų negu sekantis iš eilės kandidatas, todėl nuo pat pradžių buvo aišku, kad mayoras Holmstrom bus per-rinktas. Šią savaitę bus baigta skaičiuoti balsus į tarybą, taipgi ir referendumas. Balsai už kandidatus į Mokyklos Komitetą bus suskaityta sekančią savaitę.

MIRIMAI

ADOMAS ABRAČINSKAS, 74 metų amžiaus, buvęs Gayfair restaurano savininkas, 52 Grafton gatvės mirė lapkričio 5, Miesto Ligoninėje. A. Abračinskas iš Lietuvos atvykęs į Worcesterį išgyveno čia apie 50 metų. Jisai paliko savo žmoną Marijoną (Degučitę); dukterį Marijoną; tris sūnus, Adolfą, Juozą ir Vincą Abračinskus; apie aštuonis anukus. Laidotuvės buvo ketvirtadienio ryte, šv. Kazimiero bažnyčioje atlaikytos liūdesio pamaldos. Palaidotas šv. Jono kapuose.

JUOZAS ALEKSANDRAVICIUS, pirmojo pasaulinio karo veteranas, mirė lapkr. 4-tą, Cushing veteranų ligoninėje, Framingham, Mass. Jisai paliko savo žmoną Adelę; sunų Robertą; dukterį Dianą; du brolius, Simoną ir Vincą Aleksandravičius; seserį Ursulę Boriene, Charlestone. Laidotuvės buvo trečiadienį. Po gedulingų pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje, velionis buvo palaidotas Notre Dame kapuose, trečiadienį.

ANTANAS NALIVAİKA, 69 metų, nuo 4 Langdon gatvės, mirė lapkr. 1, Miesto Ligoninėje. Velionis paliko dvi seseris Malviną Ekasaliene, Leicester ir Oną Kurvaizdiene, Worcesterį. Laidotuvės buvo šeštadienį po pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje, jo kūnas buvo palaidotas šv. Jono kapuose.

JONAS P. AIKŠNORAS, kurs žuvo Korėjoje, gegužės 27, buvo palaidotas lapkričio 3-čią, po iškilmingų mišių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Jisai tarnavo Pacifiko kare laike Antro Pasaulinio karo ir sugrįžo 1946 metais. Jisai išnaurojo įstojo į karinę tarnybą, kada Korėjos karas prasidėjo. Jis palieka savo tėvus Petrą ir Julę (Kvetkauskas) Aikšnorus; tris brolius, Dr. Petrą J. Aikšnorų, Waterbury, Conn., Danielių ir Juozą Aikšnorius, abudu Worcesterį. Velionis buvo palaidotas šv. Jono kapuose.

VIKTORAS DIRVELIS, sulaukęs 29 metų, mirė spalio 30, po automobilio nelaimės eidamas iš darbo, įvykusios dieną prieš. Jisai gimė Worcesterį, buvo Antro pasaulinio karo veteranas. Jo tėvai yra Antanas ir Antanina (Augustaitis) jau mirus, Dirveliai.

Viešas Pranešimas

WORCESTERIO LIET. ŽINIAI
 Buvusio Komiteto Pagelbėti atvykusiems nuajakuriam buvo sukeltas fondas, sumoje \$985.00. Kadangi dabar jaučiama, kad toks komitetas jau nereikalingas, neseniai susirinkę nutarėm likviduoti ir persiųsti pinigus į BALF.

Spalio 15-tą pasiūsta \$662.00; auka naujakurei V. Atkočaitienei, jos vyrui ištikus nelaiminga mirtis dirbtuvėje—\$150.00; vienam naujakuriam paskola išvykti į Chicagą, dar nesugražinta \$85.00; kitos smulkios paskolos nesugražintos dėl įvairių priežasčių \$88.00; viso 985.00.

Visų tų, kurie dar neatsiteisė, nuoširdžiai malonėkite tą padaryti, kad galėtumėm ir tuos likučius persiųsti ten kur reikalinga.

Julia Mack, Firm.
 Jonas Dvareckas, Išdin.

Kalbės J. Valaitis

Lapkr. (Nov.) 18 d.

BALF atstovas, Jonas Valaitis, Europoje išbuvęs puštrečių metų, grįžęs į savo gimtinę, kalbės Worcester, Mass., sekmadienį, lapkričio - November 18 d., Aušros Vartų parapijos salėje, 4 val. p.p., šv. Kazimiero parapijos salėje 7:30 val. vakare.

Jonas Valaitis papasakos labai daug įdomybių iš dabartinio gyvenimo Europoje ir nušvies likusiųjų Europoje lietuvių gyvenimą. Prakalbose dalyvauti kviečiami visi.

Athol, Mass. Jonas Valaitis parapijos salėj kalbės penktadienį, lapkr. 10 d. 7 v.v.

Gardner, Mass. Jonas Valaitis bus šeštadienį, lapkr. 10 d. Waterbury, Conn. Jonas Valaitis kalbės sekmadienį, lapkr. 11 d.

Worc. Moterų Klubo Veikimas

Antradienio vakare, lapkričio 13 d. 7:30 val. vak. įvyks svarbus susirinkimas. Vedėja ponina M. Dodge. Bus nominacijos dėl naujos Valdybos ateinantiems 1952 meams. Gerbiamos narės visos dalyvaukite, yra svarbu ką išsirinksite. Po susirinkimo bus arbatėlė. **JŠMŠNEVIS**

Šokių Vakarai

Lapkričio 10 d. (šeštadienį) "The Ship" svetainės salėje (prie Kelley Sq.) įvyks **ŠOKIŲ VAKARAS**.

Pradžią 8 val. vak., gros akordionų muzika.

Visus lietuvius kviečiame atsilankyti. **Rengėjai**

Pečius Pardavimui

Aliejumi kurenamas pečius salioniu, gerame stovy. 17 Pond gatvės, Tel. 6-8868 Antras aukštas.

VISUOMENĖS ŽINIAI

Susitikau su ponu N.N. ir jis man sako:

— Worcesterio Liet. Tremtinių Bendruomenė rengia įvairius minėjimus ir renka aukas Tautos Fondui. Tačiau, kur randasi Tautos Fondas ir ar surinktos aukos tikrai ten pateko, visuomenė nežino.

Worcesterio Liet. Tremt. Bendruomenės Valdyba yra surengusi kelėtą minėjimų ir ta proga buvo renkamos aukos Tautos Fondui. Aukotojų pavardės buvo pagarsintos "Amerikos Lietuvis" laikraštyje. Pinigai pasiūsti ALT, prie kurio randasi Tautos Fondas. 1951 met. bėgyje yra pasiūsti pinigai ir gauti iš ALT pakvitavimai ir padėkos laiškeliai.

Pinigai pasiūsti: 1) 1951 met. kovo mėn. \$68.64 ir gautas ALT pakvitavimas nr. 11830; kovo 12 d., 1951 m.

2) 1951 m. rugpiučio mėn.—\$113.54 ir gautas ALT pakvitavimas nr. 11946, rugpiučio 21 d. 1951 m. ir —

3) 1951 m. spalio mėn. \$79.75 ir gautas ALT pakvitavimas nr. 11958, spalio 10 d. 1951 m.

Gavus pakvitavimą iš ALT Sekretoriaus gauti ir padėkos laiškeliai.

"Amerikos Lietuvis" Redakcija, dėl stokos vietos, sutiko pagarsinti tik vieną laišką, kurį ištaisai ir patiekiu.

"1951 m. spalio mėn. 10 d. Mr.



KALAKUTAI

Ateinančiom šventėm — bile kurio svorio. Nelaukite — užsisakykite iš anksto—apribotas skaičius. Kreipkitės pas—**JONAS V. ADAMONIS** 7 Nathaniel Court (iš Grafton g-vės) Tel. 6-6897, Worcester

WORCESTERIO LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvis Kariuomenės šventės Paminėjimas įvyksta šią programą:
LAPKRIČIO 24 D. (Šeštad.) 6:30 val. po p. Lietuvių Klubo Salėje, 12 Vernon St.

a) Paskaita.
 b) **LIETUVOS OPEROS SOLISTŲ KONCERTAS:** programą išpildo Kauno ir Vilniaus Operų Solistai:
 1) **JUZĖ AUGAILYTĖ** (sopranas) iš Philadelphia.
 2) **IPOLITAS NAURAGIS** (bosas) — Worcester.

II—Po meninės dalies **SOKIAI:** Gros Jono Dirvelio vedamas Orchestras. Bilietai gaunami prie įėjimo.

III—**LAPKRIČIO 25 D. ((SEKMAL.)) 11 val. Pamaldos Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Pamokslą sakys Prof. Kun. Dambrauskas.**

Koncerto pelnas skiriamas Lietuvos Laisvės Fondui ir dalis Lietuvos Karo invalidų šalpai.

Visus Worcesterio ir aplinkinių kolonijų lietuvius maloniai prašome Koncerte ir pamaldose Aušros Vartų parapijos bažnyčioje skaitlingai dalyvauti.

Worcesterio Tremtinių B-nės Valdyba
 P. S.—Kas norėtų įsigyti bilietus prieš Concertą, juos jau galima gauti pas: L. Leknicką, 20 Columbia st. ir J. Vizbaras, 5 Ash St.

ŽINOTINA

— Labą dieną! Ar nebūsite kos Lietuvis", 14 Vernon Str.

— Manau, kad neapsirinkti ponina. Tačiau ir man leiskit paklausti, ar senai jau Worcesteri-ryje?

— Tik savaitė laiko kaip atvykome. Mat čia yra giminių, kurie parūpino erdvų būta, surado vyrui darbą savo specialybėje, tai ir persikėlėme.

— Labai malonu matyti.

— O kur ponas gyvenat?

— Nu gi va, sekantis pilkas, 3 aukštų namas. Gyvenu trečiame aukšte, visą būta išsiuomanavę. Prašau atlankyti mus, bus malonu pasišnekėti.

— Labai ačiu už kvietimą. Būtinai atsilankysime. O dabar gal tamta pasakytumėte, kur galima gauti lietuviškų vaisių nusipirkti, tuolėtinų reiki-

— Irgi visai netoli, net šioj pačioj gatvėj 6—7 namas. Tai pono **SKRINSKOS**, lietuviu vaistinė, 25 Kelley aišktes.

— Tai ir lietuviškai bus galima susikalbėti?

— Pilnų pilniausiai... Ponas Skrinška lietuvis ir jo moteris lietuvi.

— Abu labai gražiai kalba lietuviškai, labai malonūs žmonės ir nuoširdžiai visiems patarnauja. Vaistinės patalpos naujai atremontuotos. Be to ten pat galima gauti lietuviškos spaudos nusipirkti tuolėtinų reikmenų ir kitą ko.

— Labai ačiu už žinias. Mat dar šlubuoju amerikonių kalboje, o kai yra savo tautietis, tai ne tik pati žinasiu, bet ir kitam pasakysiu. Moterims tai labai paranku.

— Tai gal yra ir lietuviškų krautuvių, kur galima pirkti mėsos, dešrų ir kitokių produktų?

— Yra, ir net ne viena! Štai, toj gatvėj, tiesiog kuri eina, tai bus 118 Millbury St., yra mėsos ir kitų produktų lietuvių: Matulevičiaus ir kompanijos krautuvė. Produktai švieži, geri, patarnavimas pirmos rūšies. O štai, anas kampinis raudonų plytų namas, tai bus "Ameri-

kos Lietuvis", 14 Vernon Str. Worcesterio vienintelio lietuviško laikraščio redakcija. Būtinai išsirašykite, nes jame telpa Worcesterio visos naujausios žinios bei garsinami lietuvių su-buvimai, įvairių draugijų susirinkimai.

— O gal ir lietuvių daktarų yra Worcesteri-ryje?

— Yra lietuvių, vietinių. Tai Dr. Orentas. Bet jo adreso ne-Dr. Orentas. Bet joa dreso nežinau. Tačiau redakcijoje sužinosi. O gal ir pačiam laikrašty "Amerikos Lietuvis" bus nurodytas jo adresas. "Amerikos Lietuvis" būna nurodyti adresai gydytojų, advokatų, krautuvių, barų ir kitų...

Tiesa, jūsų vyras rodos mėgsta stiklą alaus ištraukti. Tai greta yra Liet. Ukėjų Klubas 12 Vernon St. Jį susirenka lietuviai, ypatingai gausiai šeštadieniais ir sekmadieniais, pasišnekėti, žinoma kartu ir alaus stiklą ištraukia. Ten galima susitikti pažįstamų.

— Labai ačiu už informaciją. Tuoj sakysiu vyrui, kad užsiprenumeruoti Worcesterio lietuvišką laikraštį "AMERIKOS LIETUVIS". Ir labai gerai daro "Amer. Lietuvis", kad tautiečių adresu adresus susirasti, arba ir kitų, kur yra tarnautojų lietuvių. Mat nuėjus galima susikalbėti lietuviškai ir žinoti kur ir kas yra. Iki pasimatymo.

REDAKCIJOS PASTABA:
 P.p. gydytojai, advokatai, krautuvninkai, įvairioms draugijoms ir k. prašoma garsinti "Amerikos Lietuvis". Dažnai pasitaiko, kad tautiečiai teiraujasi. Kai laikraštyje bus skelbiami, tai paėmę "Amerikos Lietuvis" galės ir patys pagal nurodytus adresu susirasti, o tuo padidės klientūra bei bus patarnauta ir vieniems ir kitiems, o Amerikos Lietuvis malonu, kad atliks tarpininko rolę. Linkėsime pasisekimo.

"Amerikos Lietuvis"

LIETUVIŲ MAISTO KRAUTUVĖ

CAPITOL MKT.

Persiorganizavo šviesi, gera mėsa ir jos produktai; pieniškas ir kenuotas maistas; vaisiai ir daržovės.
 Kainos neaukštos. Užsakymai pristatomi į namus ir į parengimų vietas.
VISI PRASOMI ATsilANKYTI

Capitol Mkt.

118 MILLBURY ST., Telef. 6-0086, Worcester, Mass.



Laidotuvių Patarnavimas

Žemiausios Kainos, Pradedant \$200.

MATHEW A. CINSKY

340 HARDING GATVĖS TEL. 5-5898